2005 YIL 1 NOYABR, SESHANBA

Qishloq HAYOTI

O'zbekiston Respublikasi ijtimoiy-iqtisodiy gazetasi

1974 yil 1 yanvardan chiqa boshlagan

№ 134-135 (6.972). Sotuvda erkin narxda

Ўзбекистон Республикаси Президентининг
ҚАРОРИ
Рамазон ҳайитини нишонлаш тўғрисида

Муборак Рамазон ҳайитининг халқимиз маънавий ҳаётидаги ўрни ва аҳамиятини эътиборга олиб ҳамда Ўзбекистон Республикаси Президентининг «Рўза ҳайитини дам олиш куни деб эълон қилиш тўғрисида» 1992 йил 27 мартдаги ПФ-368-сон Фармонига мувофиқ:

1. 2005 йилда Рамазон ҳайитининг биринчи куни 3 ноябрга тўғри келиши ҳақида Ўзбекистон мусулмонлари идораси мурожаатини инобатга олиб, 2005 йил 3 ноябр дам олиш куни деб белгилансин ва мамлакатимизда байрам сифатида кенг нишонлансин.

2. Мутасадди идора ва жамоат ташкилотлари Рамазон ҳайитининг жойларда тартибли ва юқори даражада ўтиши учун тегишли тадбирларни амалга оширсинлар.

Ўзбекистон Республикаси Президенти
И.КАРИМОВ

Тошкент шаҳри,
2005 йил 27 октябр.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг
ҚАРОРИ
2005 йил 6 ноябр якшанба дам олиш кунини 2005 йил 4 ноябр жумага кўчириш тўғрисида

Муборак Рамазон Ҳайитини нишонлаш муносабати билан ҳамда меҳнаткашларнинг дам олиши учун қулай шарт-шароитлар яратиш ва иш вақтидан оқилона фойдаланиш мақсадида:

2005 йил 6 ноябр якшанба дам олиш кунини 2005 йил 4 ноябр жумага кўчирилсин.

Ўзбекистон Республикаси Президенти
И.КАРИМОВ

Тошкент шаҳри,
2005 йил 31 октябр

Куннинг муҳим воқеалари

● Мамлакатимизда меҳмон бўлиб турган Хитой Халқ Республикаси Халқ сиёсий маслаҳат кенгаши раисининг ўринбосари Бай Личен раҳбарлигидаги делегация Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенати ва Қонунчилик палатасида бўлди.

● Қашқадарё, Бухоро, Самарқанд вилоятларида 2005 йилнинг тўққиз ойида ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш якунлари, иқтисодиётни эркинлаштириш юзасидан кўрилаётган чораларнинг самарадорлиги, ислоҳотларни жорий этишда давлат ва хўжалик бошқаруви органларининг масъулиятини оширишга бағишланган фаоллар йиғилишлари бўлиб ўтди.

● Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат ва жамият қурилиши, суд-ҳуқуқ тизимининг қонунчилик асосларини ислоҳ қилиш бўйича Кенгаш қошида таъсис этилган умумназарий, ижтимоий-сиёсий, ҳуқуқий «Фуқаролик жамияти - Гражданское общество - Civil society» журналининг махсус сони босмадан чиқди.

● Андижондаги Рус маданий-маърифий маркази ҳузуридаги «Томчи» адабий тўгарак иштирокчиларининг биринчи шеърий тўплами нашр қилинди.

● Ўзбекистон Республикаси Халқ таълими вазирлигида ихтисослаштирилган мактаблар тармоғини кенгайтириш, ўқув жараёнини такомиллаштиришга бағишланган анжуман бўлиб ўтди.

● Зомин туманида қишлоқ хўжалиги коллежининг янги биноси фойдаланишга топширилди. Бу ерда фермерлик, механиклик, қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариш технологи, бухгалтер йўналишлари бўйича мутахассислар тайёрланади.

● Термиз Давлат университетида «Касбий таълимнинг долзарб муаммолари» мавзуида республика илмий-амалий анжумани бўлди.

● Ўзбекистон Бадиий академиясининг Замонавий санъат марказида таниқли мўйқалам устаси Тўра Шомирзаевнинг шахсий кўргазмаси очилди.

● Ўзбекистон Тасвирий санъат галереясида таниқли мусаввир Рафаэль Матевосяннинг «Барҳаёт Орол» мавзуидаги шахсий кўргазмаси очилди.

● Республика Савдо-саноат палатаси вилоят бошқармаси ташаббуси билан Россиянинг Курск шаҳрида «Қарши-Курск» савдо-инвестициялар уйи ташкил этилди.

Розия Тўхтамишева 27 йилдан буён шифокорлик касбини улуғлаб келади. У Жарқўрғон туманидаги "Шошилинч тез тиббий ёрдам кўрсатиш" марказида бўлим бошлиғи бўлиб ишлайди. Қўлигул шифокор хизматидан беморлар мамнун.

СУРАТДА: II даражали "Соғлом авлод учун" орденни соҳибаси Розия Тўхтамишева.

Б.АКРАМОВ олган сурат.

Лизинг – фермерга мадад

Ҳозир мамлакатимизда фаолият кўрсатаётган 130 мингга яқин фермер хўжалиги ихтиёрида қарийб уч миллион гектар ер мавжуд. Фермерларнинг қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари, хусусан, ғалла ва пахта етиштиришдаги улуши йил сайин ортиб бормоқда. Бу йил давлатга сотилган ғалла ва пахта хомашёсининг 70 фоизи фермерлар даласида етиштирилди.

Бу ютуқларнинг асосий омили мамлакатимизда фермер хўжаликларини ривожлантиришга қаратилаётган улкан эътибордадир. Жумладан, хизмат кўрсатадиган инфратузилма объектлари кўпайиб, ёнилғи-мойлаш материаллари, минерал ўғит ва бошқа ресурслар агротехнологик карталарда белгиланган муддатда етказиб берилмоқда. Фермерлар зарур техника воситаларини сотиб олишда эса «Ўзқишлоқхўжаликмашлизинг» акционерлик компанияси хизматидан кенг фойдаланмоқда. Бунда кўрсатилаётган хизмат учун лизинг маржасининг йиллик миқдори 8 фоиздан ошмаётгани уларга қўл келаётир.

- Лизинг шартлари деҳқон учун ҳақиқий имконият эканини англаган фермерлар тобора кўпаймоқда,- дейди компания департаменти бошлиғи ўринбосари Фахриддин Ҳожиев. - Ўтган тўққиз ой мобайнида фермерларга лизинг асосида умумий қиймати 20,5 миллиард сўмлик бир ярим мингдан зиёд қишлоқ хўжалиги техникаси етказиб берилди. Бу ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан қарийб икки баравар кўп, демакдир. Ваҳолонки, беш йил аввал атиги олти нафар фермер лизинг хизматидан фойдаланган. Бу фермер хўжаликларининг иқтисодий имкониятлари тобора кенгайиб бораётганидан яна бир далолатдир.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2004 йил 24 декабрда қабул қилинган «2005-2007 йилларда фермер хўжаликларини жадал ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги қарорига мувофиқ жорий йилда тугатилган 445 ширкат хўжалигининг бир минг 158 та техникаси фермерларга лизингга берилди.

Эътиборли томони, фермерларга етказиб берилаётган техниканинг асосий қисмини «Тошкент трактор заводи» очиқ акционерлик жамиятида ишлаб чиқарилаётган тракторлар, тиркамалар ва эҳтиёт қисмлар ташкил этади.

Олим НОРБЕКОВ,
ЎзА мухбири

Кузги шудгор – бошқаси бекор!

Бугун ким билан суҳбатлашманг қишлоқ хўжалигидаги ютуқлардан тўлқинланиб гапиради. Бунинг сабаби бор, албатта. Омборлар донга тўлди, ҳар йилгидан кўп, сифатли "оқ олтин" хирмони қисқа фурсатларда бунёд этилди. Мабодо, деҳқонлардан бу муваффақиятларнинг сири нимада, деб сўрасангиз, улар асосий омиллардан бири – ўтган йили кузги шудгорни ўз вақтида, сифатли ўтказганимизда, деб жавоб беришади.

Халқимиз ер ҳайдасанг куз ҳайда, куз ҳайдамасанг юз ҳайда, деб бежиз айтишмаган. Зеро, келгуси йил ҳосилига пухта замин кузда қўйилади. Агар шудгор куздан қолдими, юз марта ҳайдасангиз ҳам бекор. Кутилганидек ҳосил кўтара олмайсиз.

Бугуннинг долзарб юмушларидан бири – кузги шудгорни агротехника қоидаларига тўлиқ жавоб берадиган тарзда сифатли қилиб, кечиктирмасдан ўтказишга давлатимиз миқёсида катта эътибор қаратилаяпти. Мавсумга муносиб ҳозирлик кўрилгани, чунончи зарур техникалар таъмирланиб, эҳтиёт қисмлар ғамланганию, минерал ўғит, ёнилғи-мойлаш материаллари пешма-пеш етказиб берилаётганлиги тадбирнинг кўнгилдагидек бошланишига замин бўлди. Ҳукуматимиз томонидан оператор-механизаторлар моддий қўллаб-қувватланиб, кийим-бош билан таъминлаётгани эса уларнинг ишга бўлган шаштини оширди. Буни дастлабки натижалардан ҳам билса бўлади. Асосийси, мавсумда иштирок этадиган механизаторлар ўқитилиб, билим ва малакалари яна бир бор мустаҳкамлаб олинди. Мутахассислар эса деҳқон билан бақамти ернинг ҳолатини ўрганиб, майдонларнинг текислиги, ўғит бериш, ҳайдаш чуқурлиги каби ишларда бош-қош бўлишяпти. Мақсад битта – келгуси йил ҳосилига муносиб ҳозирлик кўриш.

– Ердан дур ундиришнинг биринчи шарти – сифатли шудгор, – дейди Қарши туманидаги "Пўлат ўғли Шоймардон бобо" фермер хўжалиги соҳиби Ғайрат Пўлатов. – Бу тадбирни ўз вақтида ўтказмасдан ишлаб бўларканми? Кузги шудгорни кечиктирган ёки сифатли адо этмаган пудратчи ё фермер, менимча, у ҳақиқий деҳқон эмас... Чунки боқибеғамлик фақат ўзига зарар келтиради.

– Мўл ҳосил оламан, деган одам ерни бугун ағдаргани маъқул, – дейди Бўка туманидаги "Учқун" фермер хўжалиги етакчиси Абдуқаҳҳор Ғаффоров. – Ҳайдалган ер дам олади, тиниқади. Бу гапим айримларга эриш туюлар. Лекин мен заминни одамга ўхшатаман. Ишлаган киши толиққани каби экин майдони ҳам чарчайди. Шудгор ана шу чарчоқларни чиқариб юборади, ҳосилга куч йиғади.

Тақдирини ер билан боғлаган деҳқон борки, бугун ерини обитобида шудгорлаб олиш ҳаракатида. Зотан, деҳқончиликда энг асосий ва нозик иш шудгордир. Негаки, келгуси йил ҳосил чўғини кўп жиҳатдан ушбу тадбир белгилайди. Буни ўтаётган йил натижалари ҳам исботлаб турибди. Узоққа бормайлик, суҳбатдошларимиз Ғайрат Пўлатов ҳамда Абдуқаҳҳор Ғаффоровлар ғаллачилигу пахтачиликда ҳосилни дўндиришди. Шартномавий режани ошиғи билан уддалашди. Улар муваффақиятнинг замири кузги шудгорда, дейишаётир.

БУГУННИНГ ГАПИ

Кузги шудгорни энг мақбул муддатларда, мутахассисларнинг тавсияларига таянган ҳолда сифатли ўтказиш мўл ҳосил етиштиришда асосий омиллардан бири бўлишини пахтачиликда эришилган бу йилги натижалар яққол кўрсатади. Ана шу агротехник тадбир кўнгилдагидек адо этилганлиги туфайли Қорақалпоғистон Республикаси, Хоразм, Бухоро, Қашқадарё вилоятлари пахтакорлари октябрнинг бошларидаёқ шартнома мажбуриятини ошириб бажардилар. Ерни кузда ҳайдашга етарлича эътибор берилмаган, бу юмуш баҳорга қолдирилган минтақаларда эса пировард натижа – ҳосилнинг пишиб етилиши, унинг салмоғи ва сифати талаб даражасида бўлмади. Пахта хомашёсини сотиш бўйича шартнома топшириғи 85-92 фоиз атрофида бажарилган мамлакатимиздаги йигирмага яқин тумандаги аҳвол таҳлил этиладиган бўлса, уларнинг аксариятида ўтган йилги кузги шудгор тўла адо этилмай, ерларнинг анчагина қисми баҳорда ҳайдалганлигини кўриш мумкин. Чунончи, чигит қадашга мўлжалланган Тошкент вилоятидаги Янгийўл туманида 1390, Сирдарё вилоятидаги Сардоба туманида 1620, Сурхондарё вилоятидаги Қизириқ туманида 1315, Наманган вилоятидаги Косонсой туманида 1010, Поп туманида 670 гектар ер феврал-март ойларида шудгор қилинганди. Ҳайдов баҳорда, сифатсиз ўтказилганлиги, минерал ва маҳаллий ўғитлар солишга эътибор берилмаганлиги сабабли тўлиқ гектарлар ҳосил қилинмади, қишда дам олмаган ва зарур микроэлементларга тўйинмаган заминда ўсимликнинг ривожланиши суст бўлди. Шунинг оқибатида барча агротехник тадбирларни бажариш 25-30 кунга кечикди. Таъкидланган ва бошқа сабабларга кўра юқорида қайд этилган ҳамда Данғара, Риштон, Ўзбекистон, Бешариқ, Пискент, Мингбулоқ, Сирдарё, Қўрғонтепа, Марҳамат, Ғузор, Яккабоғ, Чироқчи, Ангор, Шеробод, Музрабод сингари туманларда шартнома мажбуриятлари бажарилмай қолди. Бундан тегишли хулоса чиқарилиб, 2006 йил ҳосили учун кузги шудгорни ўтказишда камчилик ва нуқсонларга йўл қўйилмаслиги, барча ишлар сифатли адо этилиши зарур.

Мутахассисларнинг эътироф этишларича, кузда шудгор қилинган ерларнинг унумдорлиги юқори бўлади. Ҳар хил бегона ўтлар, уларнинг уруғлари тупроқ остига тушиб, озуқага айланади. Зараркунандалар қирилиб битади. Асосийси, ер обдон дам олади.

Масалан, пахтачиликда экишга тайёргарлик ишларининг 80 фоизи кузда қилинади. Кўрсатилган муддатда, белгиланган миқдорда органик ўғитлар солиниб ҳайдалган майдонларга экилган чигит тез ривожланиб, ҳосил 10-15 кун эрта пишаркан. Ҳосилдорлик эса 5-7 центнер юқори бўлади.

– Шудгорда биринчи эътиборни ерларнинг ҳайдовга тайёргарлигига қаратмоқ керак, – дейди техника фанлари доктори Муҳаммаджон Тошболтаев. – Дастлаб майдонлар ғўзапоя ҳамда бегона ўтлардан тозаланади. Кўпчиликнинг назидида аҳамиятсиздек туюлган бу юмуш бажарилмаса, ишнинг суръатига ҳам, сифатига ҳам путур етади. Чунки бегона ўтлар йиғилиб, агрегатни ишдан чиқаради. Энг ёмони, тупроқ тўлиқ ағдарилмай, ҳайдов сифати пасаяди. Бу эса ҳосилдорликнинг камайишига олиб келади. Шунинг учун кузги шудгорга комплекс, яъни кенг қамровли агротехник тадбир мажмуаси сифатида ёндошмоқ талаб этилади.

(Давоми 3-бетда)

"Сен менга тегма, мен сенга..."

ТААССУФ

Таҳририятимизга шикоят хати келиб тушди. Уни Шўрчи туманидаги "Далварзин" ширкат хўжалигида яшовчи И.Жўраев ва бошқалар йўллашган.

Мазкур хатни ўрганиш учун "Далварзин" ширкат хўжалигида бир неча кун бўлдик. Дарров англадик: бу муаммо анча чигал, ғоят мураккаб. Қолаверса, у асосан жуда нозик ва қалтис ер талон-торожлиги билан боғлиқ.

Шикоят хатининг бир бошидан борайлик. Хатда "мутлақо қишлоқ хўжалигига алоқаси йўқ, эскидан савдода ишлаб келган – бозорқўм Холмат Раҳматуллаев "Далварзин" ширкат хўжалигига уч йил олдин раис этиб тайинланди" дейилади. Х.Раҳматуллаевнинг мутахассислиги иқтисодчи экан. Банк, савдо, бозор соҳасида ишлаган. У раҳбар бўлгандан бери хўжалик пахта ва ғалланинг йиллик шартномасини бажараяпти экан.

Хатда яна "Дала шийпонлари, пахта саройлари, гараж, ширкат хўжалиги иморатларини сотиб тугатди" деб қайд қилинади. Тўғри, улар сотилган. Лекин қонуний йўл билан. Термиз шаҳрида, аукцион савдоларга қўйилган тарзда. Фақат битта дала шийпони ширкат хўжалиги қарори билан сотилган. Бу иморатларни сотишдан тушган маблағ хўжаликнинг қарзларини қоплаш учун йўналтирилган.

Шикоятда айтилишича, "...Абдусамат бошқарувида бўлган 19 F 78-63 номерли машинасида пахта ёғини колхоз омборига эмас, пахта пункт тарозибонининг укасиникига – Фахриддиннинг уйига тўкаётганида ширкат аъзолари томонидан ушланган. Бу қўлга тушгани, холос". Бу ҳолатни фақат Курбонов Шерали кўрганман, деб тушунтириш хати берди. "Ширкат аъзолари томонидан ушланган" деган гап нотўғри бўлиб чиқди.

(Давоми 2-бетда)

ИЗЛАНИШ

Халқимизда "молтопарман" деган сўз бор. Негадир бу сўзни контопар геологларга нисбатан қўллагим келаверади. Тўғри, шундоқ ҳам республикамиз табиий жиҳатдан ер ости бойликларига ниҳоятда бой давлатлар сирасига киради.

Лекин ер бағрида яшириниб ётган табиат инъомлари осонликча топилиб, ўз-ўзидан юзага чиқиб қолмайди-да. Ҳар

Контопарлар

бир кон қанчалаб геологларнинг изланишлари мислсиз меҳнатлари эвазига қидириб топилади, баҳоланади ва қазиб олинади. Энди ўзингиз айтинг, геологлар том маънодаги молтопарлар эмасми?

Шуни ҳам таъкидлаш керакки, геология-қидирув ишларига бошқа соҳалар каби мустақиллик йилларида эътибор кучайди. Юртимиз ҳудуди геологик ўрганилди, унда жамланган бойликлар Ватанимиз ривожи, халқимиз эҳтиёжи учун йўналтирила бошланди.

(Давоми 3-бетда)

Киройи банк шундай бўлса...

ҚАРОР ВА ИЖРО

Банк танлаш ихтиёри мижознинг ўзига бериб қўйилган бугунги кунда молиявий муассасалар ўртасидаги рақобат кундан кунга кучайиб бормоқда.

Мижоз эса табиийки, ўзининг ҳожатини тезда чиқарадиган, иқтисодий масалаларини ҳеч қандай муаммосиз ҳал қилиб бера оладиган, энг муҳими, уни молиявий жиҳатдан астойдил қўллаб-қувватлайдиган банкни танлайди. Мана шу тамойил амалда устувор экан, демак, ўз-ўзидан ҳақли бир савол туғилади. Хўш, бугун қайси банкларнинг ҳамкорлари кўп? Ҳар жиҳатдан ривожланаётган молиявий муассасалар қандай қилиб бу борада муваффақият қозонмоқдалар?

Хизмат сафари билан Фарғонада бўлганимизда мана шу саволларга жавоб излаб кўрдик. Таҳлилларимиз ва сўраб-суриштиришларимиз натижасида шу нарса маълум бўлдики, АТ "Пахта Банк" вилоят бошқармасининг нуфузи вилоятда фаолият юритаётган бошқа тижорат банклари ўртасида анча юқори экан. Буни, аввало, унинг мижозлари бугунга келиб 10 минг нафардан ошганлигидан ҳам билиб олиш мумкин. Қолаверса, бошқармада мижозлар билан ишлаш ва уларга намунали хизмат кўрсатиш бўйича бошқа молиявий муассасалар ўртасида оммалаштиришга арзигулик бой тажриба тўплаган.

(Давоми 3-бетда)

BANK
ХАЛҚ БАНКИ
сизнинг оилангиз банки

КУЗГИ ЧАҚИРУВ

Сурхондарё вилояти мудофаа ишлари бошқармасининг йиғин пунктидамиз. Бир қараганингиздаёқ, ота-оналар, чақирилувчилардаги ҳаяжонни илғаб оласиз.

Суҳбатлари узуқ-юлуқ қулоққа чалинади: "Ўғлим чегара қўшинларида хизмат қилишга кетяпти. Танловга ўзиям роса тайёрланганди.

Эр йигитнинг кўксида ғурур

Мана, сараларнинг сараси бўлди. Илоҳим, юртимизнинг ҳақиқий ҳимоячиси бўлсин", "Мактабдаёқ спорт билан шуғулланди. Армияга боришни олдига мақсад қилиб қўйди. Комиссиядан биринчилар қатори ўтди. Энди десантчилар қисмига хизматга кетяпти"... Хуллас, суҳбатларнинг асосий мавзуи – юрт ҳимоясига йўл олаётган ўғлонлар.

Ичкарига кириб, чақирув комиссиясининг иш жараёни билан танишамиз.

(Давоми 2-бетда)

НУКУС ДАВЛАТ УНИВЕРСИТЕТИ:
Ёшлар – истиқболимиз
Эртанги кун умиди

ТАЪЛИМ

Бердақ номли Нукус Давлат университетида талабаларга чуқур билим бериш, уларни етук мутахассис, юксак маънавиятли юрт фарзандлари қилиб камолга етказишда намунали ишлар амалга оширилянти.

Университет жамоаси ҳам давр билан ёнма-ён одимлашга интилишаётир, улар тизимда олиб борилаётган ислоҳотлар ижобий натижа бериши учун астойдил жон куйдиришмоқда.

Нукус Давлат университети минтақадаги энг кўзга кўринган олий ўқув юртларидан ҳисобланади. Жамоа профессор ва ўқитувчиларининг асосий мақсади ўз соҳасини мукаммал билувчи мутахассисларни тайёрлаш, 1997 йилда қабул қилинган "Кадрлар тайёрлаш миллий дастури"да олий ўқув юртлари олдига қўйилган улкан вазифаларни сидқидилдан бажариш, пировардида мамлакатимиз равнақига ўз ҳиссасини қўшишдир. Бугун университетда таълимнинг узлуксизлиги тўла таъминланди, деб бемалол айтса бўлади. Булар академик лицей, бакалавриат, магистратура, аспирантура ва докторантура орқали тўлиқ амалга ошириляпти.

Мазкур олий даргоҳда 9 факультет ва битта бўлим, 49 та кафедра, 2 та академик лицей, бизнес-мактаб мавжуд бўлиб, таълим жараёнига 487 га яқин профессор-ўқитувчилар жалб қилинган. Улардан 4 та академик, 40 нафар фан доктори ва профессорлар, 170 дан ортиқ фан номзодлари ва доцентлар илмий-педагогик ишларни олиб бормоқдалар. Университетда 36 йўналиш бўйича бакалавр, 26 мутахассислик бўйича магистрлар тайёрланмоқда.

Нукус Давлат университетида сабоқ олаётган талаба-ёшлар фақат олий маълумотли бўлибгина қолмай, балки маънавий баркамол, сиёсий етук, иймон-эътиқодли ва маданиятли кишилар бўлиб етишишлари учун қайғурилмоқда.

(Давоми 6-бетда)

УзРТСБ Биржевые котировки сум/кг

БЕНЗИН (76) 514,2 ▲ + 6,2	БЕНЗИН (80) 536,0 ▲ + 2,5	БЕНЗИН (91) 600,6 ▲ + 6,8	ДИЗ.ТОПЛИВО 287,2 ▲ + 1,3	МАЗУТ 116,7 ▲ + 24,8	СЖ.ГАЗ 381,4 ▲ + 80,8	МАСЛО ХЛОПК. 814,1 ▼ - 9,2	САХАР 625,5 ▼ - 7,5	МУКА выс.сорт 280,0 ▼ - 0,3	

БУНИ ҲАЁТ ДЕЙДИЛАР...

Отангдай бўлолмайсан

Ҳамқишлоғимиз Абдумалик ака тўғрисўз, дангалчи киши, бироз бетгачопарроқ ҳам.

Абдумалик ака эрта туриб ишга отланаётганди. Айтувчининг овози келди: "Нормат полвонникига таъзияга-а-а..." У ўйга толди: "Яхши одам эди, раҳматлик. Ҳалол, пок яшади. Бировга ёмонлиги йўқ эди. Лекин фарзандлари бевош эди. Рўшнолик кўрмади болаларидан".

Абдумалик ака дўпписини олиб, таъзияга ўтди. Дарвоза олдида марҳумнинг тўн кийганча тизилишиб турган ўғилларига кўзи тушди. "Сенлар бошига етдинг отангни. Ҳали унинг, ҳали бунинг куйдирдинг. Бугун биттанг мелисахонадан чиқсанг, эртасига биттанг ўн беш суткага ўтиравердинг. Хотинларинг ҳам ўзларингдай нусха. Сенлар билан бир кун яшаса, ҳафталаб энасиникида қолаверади. Бу ҳам камлик қилгандек, бир-бирингнинг гўштингни егудек уришавердиларинг. Айниқса катта ўғил – Ботир қора хўп куйдирди Нормат полвонни. Энди отамлаб йиғлашингни катта холангга айт!", чапарасти жаҳли чиқиб дилидан ўтказарди Абдумалик ака.

Майитни қабрга қўйдилар. Абдумалик ака ҳамон бевош фарзандларни хаёлида "олиб бориб, олиб келарди".

–Ҳамқишлоқлар! Биродарлар! Отам қандай одам эди?..

Абдумалик ака бундай қараса, Ботир рози-ризолик сўраяпти.

Ҳамқишлоқлар энди оғиз жуфтлаган эдилар ҳамки, Абдумалик аканинг дилидагиси тилига лоп этиб чиқиб кетди:

–Э-э! Сендан минг марта тузук эди-да!

Аҳрор МУСУРМОНОВ

Чўли бобонинг нидоси

Қишлоғимиздагилар Чўли бобонинг ажойиб инсон бўлганлигини илиқ хотиралар билан эслашади. У киши ҳамиша одамлар дарди билан яшайдиган меҳридарё киши эди, дейишади.

Айтишларича, каттаю кичик раис бобо деб ҳурмат қилишаркан.

Сокин ёз оқшомларининг бирида қишлоқ одамлари қўшни қишлоққа концерт кўриш учун йўл олишади. Етти киши бир машинага миниб яхши кайфиятда томошадан қайтишаётганда тегирмон ариғи кўпригидан ўтаётган машина пастга қулайди. Лекин Оллоҳнинг марҳамати билан уч киши – икки аёл ва уч яшар бола омон қолади. Қолган тўрт киши ўша жойнинг ўзида ҳаётдан кўз юмади.

- Раис бува, фалокат юз берди. Машина ариққа қ-қулаб... - ҳаяжонланганидан ҳатто гапини йўқотиб қўйган Мамарайим рўй берган воқеани унга айтади.

- Нима дединг? - деб юборади Чўли ота ҳаяжонланган бир ҳолга тушиб. - Бундай бўлиши мумкинмас. Гўрим куйди-и...

Чўли бобонинг бу нидоси бутун қишлоққа ёйилган дейишади одамлар.

У ана шундай, эл қувонса қувониб, ғамига шерик бўладиган инсон экан. Очарчилик йиллари қанчадан-қанча одамларга беғараз ёрдам кўрсатади. Чўли бобо бир умр яхшилик йўлидан юрган, одамлар билан ўзини бахтиёр ҳис этиб яшаган.

Яхшилик, бағрикенглик ҳеч қачон беиз кетмайди. Чўли бобонинг фарзандлари ҳам отаси изидан бориб, эл корига ярайдиган инсонлар бўлиб етишади. "Чўли отанинг ўғил-қизлари", деб одамлар уларни ҳурмат билан тилга олишади. Қарши туманидаги ширкат хўжалигимиз ҳозирда Чўли ота номи билан аталади. Шундай азиз инсон туғилиб ўсган қишлоқда яшаётганлигимиз билан фахрланамиз.

Шалола НАЗИРОВА,
Қашқадарё вилояти.

Раиснинг тўйида

Абдулла Қўйлиев ширкат хўжалигининг раиси. Каттакон тўй қилди. Санъаткорлар Тошкентдан. Тўйга фақат казо-казо одамлар айтилган.

Табриклар... қутловлар Қўйлиевнинг ўғлидан тортиб катта бобосигача ошириб-ошириб мақтардилар. "Абдулла Қўйлиев, ҳақиқий раис... Ҳалол инсон... Заҳматкаш..."

...Бир пайт табрик учун сўз хўжалик бош иқтисодчиси Холли Чинниевга берилди. Тўйнинг ўртаси эмасми?! Холли ака росаароқдан тўйган. Юзлари қип-қизил. Қорни қаппайган. Кўзини қоқиб-қоқиб олади. Оғзини артиб, орбонглаб, толпонглаб микрофонга чиқиб борди:

- Ўртоқлар... тўғ-ри-си... ҳамма-миз... ичганмиз... а-ҳа-ҳа, - кулди бир қўли билан қорнини ушлаб, - одам умрида бир... мар-та... тўғри гапни айти-ши керак... Тўғрими? Раисни ҳамма мақтаяпти... тўғрисини айтсам... раис энг катта ўғри...

Давра жим бўлди. Ҳамманинг кўзи Холли Чинниевда. Ҳазиллашаяптими, чинми, билиб бўлмасди:

- Мен ҳам битта ўғри... Раис билан... била... қанча тракторларни... қанча жерди... иморатларни... сотиб юбордик... Пулини бўлдик... Бухгалтерми... ўғри... мойди сотди... Агрономми... азотди сотди...

Ширкат раиси Абдулла Қўйлиев тез бориб, овоз кучайтиргични ўчиртирди...

Холли Чинниев артистлар томонга қаради...

- Артистлар ҳам ўғри... 2 миллионга келган... солиқни тўламай қочиб кетади...

Давранинг ярми куларди... ярми... музларди...

Отлар бармоғини ҳам босмади...

Кўпкари жуда қизиди. 300 дан ортиқ от тўпланган. Энг зўр чавандозлар келишган. Баковул ҳар замонда қўйилган совғаларни айтиб бақиради...

Ногаҳон кўпкари совигандай бўлди. 15-20 дақиқа бўлаяптики, ерда ётган улоқни ҳеч бир чавандоз ололмаяпти. Бир чавандоз энкайиб эгилиб, улоқни олдим-олдим деганда, унинг отини отлар уйури чеккага суриб кетади.

Юк машинаси устидаги болалар, йигитлар, кексалар машина кузовидан тушиб, отлар уймалашаётган жойга жўнашди. Биров олдин, биров кейин...

Қаҳҳор бобо ҳам бор улар орасида. Кўпкарига жуда қизиқади. Улоқни нега ердан олишолмаяпти? Яқиндан бориб кўрса... қизиқ-да... қизиқ...

Ногоҳ улоқ ердан кўтарилди. Отлар уйури, тўлқин-тўлқин бўлиб... тўғри томошага бораётган йигитлар, кексалар томон жўнади. Ҳамма юк машинага қараб чопди. Қаҳҳор бобо ортда қолиб кетди. Улоқни олиб келаётган чавандоз Қаҳҳор бобо ёнидан ўқдай учиб ўтди. Орқадаги юзлаб отлар тўфондай келди. Бобо отлар орасида коптокдай юмалаб бораётир...

Отлар ўтиб кетди. Во ажаб! Қаҳҳор бобо ўрнидан турди. Биронта отнинг туёғи бобонинг ҳатто бармоғини ҳам босмабди. Бобо ўрнидан турди. Жилмайди. Машинадагилар ҳайрон тикилишарди.

Менгнор ОЛЛОМУРОДОВ

"Сен менга тегма, мен сенга..."

(Боши 1-бетда)

Ширкат хўжалиги бош ҳисобчиси А.Турдиев 19 F 78-63 номерли машина шофёри хўжаликка келган пахта ёғини 2003 йил 27 декабр куни хўжалик омборига тўкканлиги, ёғ хўжалик аъзоларининг 2004 йил иш ҳақи ҳисобига тарқатилганлиги тўғрисида ҳужжатлар тақдим этди.

Шикоят хати давомида шундай дейилади: "Айрим звено бошлиқлари раисдан орқада қолмаслик учун 2-3 тадан томорқа олиб, сотиб юбормоқда. Бу ҳақда Шўрчи туман раҳбарияти бир неча бор оғзаки, ёзма огоҳлантирилди (маълум қилинди дейилмоқчи). Лекин шундай замон экан ҳаммаси пул билан ёпилмоқда. Бундан уч йил олдин 12 гектар ер ноқонуний талон-торож қилинганлиги исботланиб, ерни хўжаликка қайтариш учун, Шўрчи туман хўжалик судининг қарори ҳам чиқди. Бизнинг Шўрчи туманида суднинг ҳам қарори бажарилмас экан".

Энди бу ҳақда кенгроқ тўхталиш даркор. Боиси бу маълумот асосан тасдиқланди.

Пахта экиладиган 12,7 гектар суғориладиган ер ноқонуний асосда томорқага бериб юборилган. Бу тўла исботини топган, туман ҳокими хабардор, хўжалик раиси яхши билади, уни ширкат хўжалигига қайтариш тўғрисида жиноят ишлари бўйича Шўрчи туман судининг 2004 йил 25 октябрдаги ҳукми ва 2005 йил 11 августдаги Ажрими мавжуд. Аммо пахта экиладиган жойдан талон-торож қилиб томорқа олинган ерлар ширкат хўжалигига ҳамон қайтарилган эмас.

Бу борада шикоятчиларнинг кўндаланг қўяётган саволлари ўринли: Ернинг хўжаликка қайтарилмаслигига хўжалик раиси ва ер тузувчи сабабчи эмасми? Суднинг Ажрими нега бажарилмаяпти? Бу ер талон-торожлигининг давом этишига кенг йўл очиб бермайдими?

Муаммони жойида ўрганиш кўп нарсага аниқлик киритди.

Суд "Ажрими"дан:

"Жиноят иши ўрганилганида судланганлар Жўрақобил Холмуродов ва Абдураҳмон Рўзиевлар (ширкат хўжалиги бошқаруви раиси ва ер тузувчиси) ўзаро жиноий тил бириктириб, хўжаликнинг балансида ва экин режасида бўлган, ширкат хўжалигининг пахта экилиши лозим бўлган 12,7 гектар ер майдонини туман ҳокимининг қарори чиқарилмаган бўлса-да, бошқарув раиси Ж.Холмуродов ўзи ширкат хўжалиги қарорини чиқариб, "Далварзин" ширкат хўжалиги ишчи ва хизматчилари (66 нафар ноқонуний томорқа олганлар исми-фамилияси келтирилади)га ноқонуний равишда томорқа сифатида ўлчаб бериб юборишган".

Шўрчи туман судининг ҳукмига кўра, "Далварзин" ширкат хўжалиги бошқарув раиси вазифасида ишлаб келган Жўрақобил Холмуродов ва ширкат хўжалиги ер тузувчиси Абдураҳмон Рўзиевлар Ўзбекистон Конституцияси қабул қилинганлигининг 11 йиллиги муносабати билан Ўзбекистон Республикаси Президентининг Амнистия тўғрисидаги Фармонининг 2-моддаси қўлланилиб, улар жазодан озод қилинган. Ва суд ҳукмида ҳам, кейин чиқарилган ажримда ҳам 12,7 гектар ер майдонлари "Далварзин" ширкат хўжалигига қайтарилсин" деб кўрсатилган.

Ж.Холмуродовдан кейин хўжаликка Х.Раҳматуллаев раис қилиб тайинланади. Ер тузувчи ҳам алмашди. Аммо ер хўжаликка қайтариб олинмади. Бу муаммо қандай қилиб "туя гўшти" еди?

Нафақат "туя гўшти" еди, балки муаммо хатлар, қарорлар, ажримлар, маълумотномалар, далолатномалар, тушунтириш хатлари, шикоят аризалари ва бошқа қоғозлару ҳужжатлар ичида чигаллашиб, оғирлашиб бормоқда. 12,7 гектар ерни қайтариш билан 12000 та қоғоз қораланган, десам ишонинг. Лекин ҳамон талон-торож қилинган ерларга пахта эмас, ерёнғоғу помидор, картошка экилмоқда.

Асосий ҳужжатларни санаймиз:

2003 йил 10 октябр. Шўрчи туман ҳокимининг биринчи ўринбосари Ж.Маматмўминов "Далварзин" ширкат хўжалиги раиси Х.Раҳматуллаевга ноқонуний томорқа эгаларидан ерни қайтариб олиш учун судга даъво аризаси киритишни сўраб № 01-12/833 хатини юборган.

2004 йил 25 октябр. Жиноят ишлари бўйича Шўрчи туман суди ҳукм чиқарган: "12,7 гектар ноқонуний эгалланган ер "Далварзин" ширкат хўжалигига қайтарилсин".

2004 йил 14 декабр: "Далолатнома тузилган. Унга суд ижрочиси Х.Давлатов ва холислар имзо чеккан: "Фуқаролар ижро варақада кўрсатилган контурга уй қуриб, томорқаларга буғдой экиб қўйишган. Шу сабабли ушбу ижро ишни ижро қилишнинг имконияти бўлмади".

2005 йил 30 апрел. Талабнома: Шўрчи туман ҳокимига, ИИБ бошлиғига, қишлоқ ва сув хўжалиги бўлими бошлиғига, "Далварзин" ширкат хўжалиги бошқаруви раисига, туман тез тиббий ёрдам ва ўт ўчириш бўлими бошлиғига, суд ижрочиси Х.Давлатов томонидан. Мақсад: 12,7 гектар ерни ширкат хўжалигига қайтариш. Ижро ҳаракатларида мазкур ташкилотлар ходимлари қатнашишини таъминлаш.

2005 йил 4 май. Далолатнома: Шўрчи туман ҳокимидан талон-торож қилинган ерларни ҳайдатиш учун "Магнум" трактори сўралган бўлса-да, трактор ажратилмаган. Ширкат хўжалиги ер тузувчисининг иштирок этиши "Далварзин" ширкат хўжалиги раисидан сўралган бўлса-да, ер тузувчи А.Холбоев ижрода иштирок этмади. Бундан ташқари қайтарилиши лозим бўлган ерларга фуқаролар буғдой экканлиги, уйлар қурганлиги сабабли ширкат хўжалигига қайтариш имкони бўлмади". Имзо чекувчилар: суд ижрочиси Х.Давлатов, ИИБ ходими М.Абдураимов, туман ер тузувчиси А.Тожиев ва бошқалар.

2005 йил 5 август. Суд ижрочиси жиноят ишлари бўйича Шўрчи туман суди раиси Х.Раҳимовага "ижро ҳужжатида уйларнинг, экинларнинг бузиб ташланиши кўрсатилмаганлиги" юзасидан ёзма билдирги берган.

2005 йил 11 август. Туман суди Ажрим чиқаради: "12,7 гектар ер майдонлари "Далварзин" ширкат хўжалигига қайтарилсин. Фуқаролар томонидан ноқонуний равишда қурилган уй-жойларни бузиш ва ердан экин экиб фойдаланиб келинганлиги тўғрисида манфаатдор томонга фуқаролик тартибида судга мурожаат қилиш ҳуқуқи тушунтирилсин".

Суд ижрочиси Х.Давлатовнинг айтишича, юқоридаги муаммо юзасидан "Далварзин" ширкат хўжалиги раиси судга мурожаат қилиши керак. Ширкат хўжалиги раиси Х.Раҳматуллаев эса "Менинг нима ишим бор. Ширкат тугаб фермерликка айланади. 2 ой раис бўламан. 12,7 гектарни қайтаришни суд ижрочисининг ўзи ҳал қилаверсин", - дейди.

Шикоятчилар эса ҳокимдан тортиб республика газеталаригача, ҳатто республика прокуратурасигача мурожаат қилишади: "Суд қарори бажарилмаяпти, талон-торож қилинган 12,7 гектар ер ширкатга қайтарилмаяпти" деб.

На муаммонинг ечими кўринади, на чигалликнинг охири. Ким ҳақ, ким ноҳақ?! Қонуний баҳони ким беради?

Хатни ўрганаётганимизда, шу хўжаликда яшовчи фуқаро Хушбоқ Менгқобилов бизга мурожаат қилиб "Суд қарорида кўрсатилган 12,7 гектардан бошқа, янги раис Х.Раҳматуллаев даврида яна 4 гектару 30 сотих ер сотиб юборилди. Хўжаликдаги ижарачиларга ажратилган ерлардан 20 дан ошиқ кишига 30-80 сотиҳдан томорқага ер сотилган" дейди. Хушбоқ Менгқобиловнинг гапи тўғрими-йўқми, буни аниқлаш мақсадида Шўрчи туман ер ресурслари бўлимига мурожаат қилдим. Бош мутахассис Абдуназар Тожиевнинг тушунтиришича, "Товуқхона" деб аталган даладаги, шикоятчилар "Томорқага берилган" деяётган ерлар, томорқага берилмаган, у ерга буғдой ўрнига иккинчи экин экилган, холос".

–Шикоятчилар айтаётган бошқа ерлар-чи? – дейман.

–Ҳаммасини ўлчаб, аниқлаб чиқиш учун менга ер ресурслари бўлимининг буйруғи керак. Қолаверса, у ерларга ҳали ҳеч ким уй қургани йўқ-ку. Уй қургандан кейингина томорқа қилиб олинганини билиш мумкин, - дейди А.Тожиев.

Энди айрим хулосалар чиқарсак.

12,7 гектар талон-торож қилинган пахта майдонини хўжаликка қайтариш ечимсиз ҳолга келиб қолган. Туман ҳокими бу борада безовта эмас, хўжалик раиси "Менга нима?" деган кайфиятда, Ер ресурси бўлимидагилар бу ҳақда қайғураётган эмас. Суд ижрочиси ким манфаатдор бўлса, судга мурожаат қилсин, дейди. Ернинг асл эгаси ким ўзи? Пахта экиладиган майдон талон-торож қилинса-ю, буни ҳеч ким ўйламаса?! Бу борада шикоятчилар ҳақ: суд қарори нега бажарилмайди?

Иккинчи хулоса, фуқаролар И.Жўраев, Қ.Ҳамроев, М.Мамадиёровлар "янги раис Х.Раҳматуллаев томонидан бериб юборилган томорқаларни бирмабир кўрсатамиз" деса-ю, туман ер ресурсидагилар баҳонадан нарига ўтишмаса. Худди шундай бепарволиклар ерларнинг талон-торож бўлишига олиб келмаяптимикан?!

Назаримизда, ширкат хўжалигидаги ерга муносабатнинг қонунийлигини вилоят прокуратураси кўриб чиқиши зарурати бор.

Яна бир ҳол. Бизга шикоят хати йўллаган И.Жўраев ўғлига томорқа берилишини, ўзининг ишга тикланишини сўраган. Хўжалик раисининг таъкидлашича, И.Жўраев фермер эди. Ерни эплай олмай бошқага бериб юборди. Томорқа беришнинг ҳам, ишга тиклашнинг ҳам иложи йўқ. Ширкат аъзоси А.Эшқобиловнинг айтишича, "И.Жўраев ноқонуний томорқа олиб, сотиб юборган". Аммо А.Эшқобиловнинг бу гапини И.Жўраев рад этди. Ким ҳақлигини аниқлаб бўлмади. Ҳозирча. Аммо ишонамизки, бу жумбоқ албатта ечилиб, можароларга нуқта қўйилади.

Зеро, ер бебаҳо бойлик. У мавжуд қонунлар асосида тасарруф қилинади. Қонун эса барчага баробар.

Менгнор ОЛЛОМУРОДОВ,
"Қишлоқ ҳаёти" мухбири.

Китоб туманидаги "Китоб агросаноат фирмаси" узумни қайта ишлаб, шарбат тайёрлашга ихтисослашган. Ушбу корхона айни кунларда ўз маҳсулоти билан ички бозорни тўлдирмоқда. Бу ерда олиб борилаётган кенг кўламли ишларнинг таг замирида яқин кунлар ичида ташқи бозордан ҳам муносиб ўрин эгаллаш нияти ётганлигини корхонада ишлаб чиқарилаётган турли-туман шарбатларнинг сифат даражаси кундан-кунга ўсиб бораётганидан ҳам билиш мумкин.

СУРАТДА: цех бошлиғи Сойиб Аҳмедов ҳамда ишчи Акрам Салаев.

Биржада ун савдоси

2005 йилнинг 9 ойи мобайнида Ўзбекистон Республика товар-хом ашё биржасида (ЎзРТХБ) 544,2 минг тонна буғдой уни 108,5 миллиард сўмга сотилди. Бу мамлакатимизда ишлаб чиқарилаётган буғдой уни умумий ҳажмининг 56,3 фоизини ташкил этди. Бу ҳақда ЎзРТХБ ахборот-таҳлил марказидан «Туркистон-пресс» агентлигига маълум қилишди.

Хусусан, жорий йилнинг биринчи чорагида биржа ким ошди савдоларида 144,2 минг тонна буғдой уни 28,187 миллиард сўмга (ишлаб чиқарилган ҳажмнинг 42,7 фоизи), иккинчи чоракда - 209,1 минг тонна буғдой уни 42,001 миллиард сўмга (64,1 фоиз), учинчи чоракда 192,8 минг тонна буғдой уни 38,355 миллиард сўмга (63,7фоизга) сотилди.

Буғдой уни ким ошди савдоларига тўққиз позиция бўйича қўйилмоқда: учта нав уч тоифадаги харидорлар - шу жумладан, унни чакана сотиш учун сотиб олаётган, турли ун маҳсулотлари ишлаб чиқарадиган корхоналар ва хусусий тадбиркорлар бўлмиш юридик шахслар учун.

Сотилган уннинг 90 фоизи биринчи навли унга тўғри келди. Биржа котировкалари мазкур позиция бўйича йил бошидан буён 2,68 фоизга ортди ва бир тоннаси 198,8 минг сўмга тўғри келди, олий навли ун 5,0 фоизга ортиб, бир тоннаси 294 минг сўмни ташкил этди. Иккинчи навли уннинг котировкаси деярли ўзгармади ва бир тоннаси 180 минг сўм бўлди.

Буғдой уни биржа савдоларида 2005 йилнинг февралидан сотила бошлади. Маҳсулот нархини бошланғич баҳонинг 5 фоизгача бўлган миқдоргача кўтариш мумкин. Агар ун баҳоси бу кўрсатгичдан ортиб кетса, ким ошди савдоси тўхтатилади ва сотилмай қолган ун кейинги савдо сессиясида сотувга қўйилади.

Ўзбекистон статистика қўмитаси маълумотларига мувофиқ, 2005 йил январ-сентябр ойлари давомида мамлакатимизда буғдой унини ишлаб чиқариш 2004 йилнинг худди шу даврига нисбатан 13,7 фоизга қисқарган.

Ўзбекистонда буғдой донини сотиб олиш, уни сақлаш, қайта ишлаш, шунингдек, ун ва ун маҳсулотларини ишлаб чиқариш ва сотишнинг энг катта ҳажми «Ўздонмаҳсулот» давлат акциядорлик компанияси тизимидаги 44та корхонага тўғри келади.

«Туркистон-пресс»

Эр йигитнинг кўксида ғурур

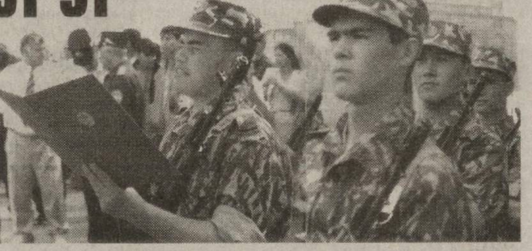

(Боши 1-бетда)

Комиссия иш олиб бораётган бино шинамлиги, зарур барча жиҳозлар билан таъминлангани дарҳол эътиборни тортади. Аввало, тиббий кўрик жараёнига эътибор қаратиб, тиббий комиссия катта врачи, олий тоифали жарроҳ Қуддус Сулаймоновни суҳбатга тортамиз.

– Вилоят тиббий комиссиясида икки йилдан бери катта врачман. Тўрт йил давомида эса чақирув-тиббий комиссиясида жарроҳ сифатида фаолият кўрсатдим. Ўзингиз яхши биласиз, ҳар томонлама баркамол ўғлонларимиз юрт ҳимоясига йўл олиши биз шифокорларга ҳам боғлиқ. Айниқса, ислоҳотлар сабаб чақирувга, муддатли ҳарбий хизматга эътибор ортиши биздан ишимизга янада масъулият билан ёндошишни талаб этяпти. Шунинг учун комиссия таркибида асосан биринчи тоифали врачларимиз иш юритяпти.

Чақирилувчиларни тиббий кўрикдан ўтказганимизда уларда кўпроқ буқоқ хасталиги учраётганини айтиб ўтмоқ лозим. Айниқса, Сариосиё, Узундан келадиган чақирилувчиларда. Бунинг асосий сабабларидан бири қўшни Тожикистон мамлакатидаги алюминий заводининг таъсиридир. Муддатли ҳарбий хизмат эр йигитларимиз учун орзуга, ҳавасга айланаётгани яхши. Бу биз – шифокорларни ишимизга янада масъулият билан ёндашишга ундамоқда. Сабаби, саломатлиги тўғри келмаса ҳам "хизматга бораман", дея оёқ тираб олишади-да. Ҳатто биз чиқарган хулосадан норози бўлиб, муқобил комиссияга ҳам боришяпти. Масалан, 2004 йилда бир чақирилувчи биз қўйган ташҳисдан норози бўлди. Натижада муқобил комиссиядан кўрикдан ўтди. Ватан ҳимоясига боришга ҳаваси борлиги яхши, бироқ саломатликни ҳам ўйлаш керак-да. Биз чақирилувчиларга, уларнинг ота-оналарига яхшилаб тушунтирамиз. Саломатлигини тиклаб, яна қайта комиссияга келишини маслаҳат қилиб, шифохоналарга актйўлланмалар берамиз.

Қуддус аканинг айтишича, кўчма тиббий комиссия туманларга бир неча бор чиқиб, чақирилувчиларда кўп учрайдиган хасталиклар бўйича маърузалар, тушунтириш ишлари олиб боришган. Айни мавсумда асосий эътиборни сараларнинг сараларини танлаб олишга қаратишган. Буни комиссия ишида бевосита иштирок этиб, ҳис қилдик.

– Исм-шарифинг нима, болам?

– Дилмурод Бобоназаровман, Музработ туманидан.

– Буқоқ хасталигинг бор экан. Йўлланма ёзиб берамиз, даволаниб, янаги чақирувгача соғайиб, чақмоқдек йигит бўлиб келасан.

Тиббий комиссия катта врачи ҳар бир чақирилувчи билан ана шундай оҳангда гаплашар, муддатли ҳарбий хизматга яроқсиз ўғлонларнинг руҳини туширмасликка ҳаракат қиларди.

Бандихонлик Умар Боқиев биринчилар қаторида комиссиядан ўтиб, муддатли ҳарбий хизматга йўл оладиганлар сафига қўшилди. "Кўрик-танловда ҳам юқори балл тўплашга ҳаракат қилдим. Қайси қўшин турига жўнатишса ҳам бораверaман. Энг муҳими, аскар бўлсам, юрт ҳимоячиси бўлсам, бас", дейди у ҳаяжон билан. Муддатли ҳарбий хизматга кетишга шайланаётган яна бир чақирилувчи бойсунлик Аслиддин Хонов билан суҳбатлашдик. Полвонкелбат йигит миллий кураш бўйича вилоят чемпионатида иккинчи ўринни эгаллаган. Суҳбатлашиб туриб, тоғни ҳам талқон қиладиган йигитлар ана шулар-да, деб қўйдим ичимда.

Майор Ҳусан Содиқов ва тиббий хизмат капитани Абдимурод Тошпўлатов чегара қўшинлари вакиллари. Улар муддатли ҳарбий хизматга яроқли деб топилган ўғлонларни яна саралаш мақсадида суҳбатлар ўтказишаётган экан. "Қаранг, Алпомиш ватани бўлган Сурхоннинг ўғлонлари ҳам алпларга монанд", дейишди улар.

Капитан Норбобо Очилов ҳам юрт ҳимоясига кетадиган йигитларни саралаш билан банд. Уларнинг билими, дунёқарашини ўрганмоқда, ҳатто жисмоний тайёргарликлари даражасини ҳам синовда ўтказмоқда. Ҳа, шу зайлда сараланганлар яна сараланишаяпти.

Ўтган ҳафтада вилоят мудофаа ишлари бошқармасида катта тантана бўлиб, муддатли ҳарбий хизматга илк кузатув маросими бўлди. Шу кунларда эса Низом асосида чақирилувчиларни армияга тантанали кузатиш тадбирлари давом этмоқда.

– Жарқўрғон, Қумқўрғон тумани, Термиз шаҳар мудофаа ишлари бўлимларида кўрик-танлов юксак савияда ўтказилганини таъкидлаш жоиз. Узун туманида янги чақирув пункти иш бошлагани чақирув сифатини янада оширди. Маҳаллий ҳокимият органлари билан ҳамкорликларимиз яхши йўлга қўйилган. Ишонаманки, чақирувни ҳар томонлама сифатли ўтказамиз, – дейди вилоят мудофаа ишлари бошқармаси чақирув бўлими бошлиғи майор Асқад Авизов.

Шу кунларда вилоят мудофаа ишлари бошқармаси йиғин пунктига борсангиз, кўкси ғурур, шараф, фахр билан тўла ҳолда Ватан хизматига отланаётган эр йигитларни кўрасиз.

Алижон САФАРОВ,
майор.

Б.АКРАМОВ олган суратлар.

САМАРҚАНД ТОМОНЛАРДА

"Экспортни бошладик"

Самарқанд вилояти "Пахтасаноат" ҳудудий акциядорлик бирлашмасига қарашли корхоналарида бу йилги мавсумда қабул қилинган 260 тонна "оқ олтин"нинг ҳозиргача 60 минг тоннадан кўпроғи қайта ишлаб бўлинди. Ундан 20 минг тоннадан ортиқ сифатли тола олинди.

– Шуниси қувончлики, бу йилги жами ҳосилнинг 205 тоннаси, яъни 82,5 фоизини биринчи нав ташкил этади, – дейди бирлашма раиси Нормурод Омонов. Натижада ҳар тонна пахтадан 340-345 килограммдан тола олиняпти.

Бундан ташқари, толанинг сифатлилиги, саноатбоплиги туфайли хорижий ҳамкорлар сафи кенгаймоқда. Шу кунгача янги жойланган пахтадан 11 минг тоннадан зиёди ташқи савдо компаниялари терминаллари орқали сотилди.

Айни пайтда 18,5 минг тоннага яқин техник чигит "Каттақўрғонёғ-мой", "Родник-Пахтачи", "Golden Oil", "Ал-Носир" каби пахта ёғи ишлаб чиқарувчи корхоналарга жўнатилди.

Қирқ беш хонадон қувончи

Самарқанд шаҳридаги Мир Саид Барака маҳалласида кам таъминланган оилалар, етим-есирлар, бева-бечоралар, II жаҳон уруши қатнашчилари, боқувчисини йўқотганлар, ногиронлар аҳволидан хабардор бўлиш, уларни моддий ва маънавий томондан қўллаб-қувватлаш маҳалла фаолларининг одат тусига айланган.

Яқинда маҳалладаги ёрдамга муҳтож 45 нафар оилага маҳалла тадбиркорлари, "Болалар" халқаро жамғармаси ва "Қизил ярим ой" жамияти вилоят бўлимлари томонидан Рамазон туҳфаси сифатида совғалар тарқатилди. Шундай қилиб, айни Рамазон ҳайити арафасида 45 хонадонга қувонч улашилди.

Йўлингиз бехатар бўлсин!

Яқинда Самарқандда республика транспорт прокуратураси ташаббуси билан минтақавий семинар бўлиб ўтди.

Унда Самарқанд, Қарши, Бухоро ва Оролбўйи транспорт прокуратураси ходимлари иштирок этишиб, соҳада қонунчиликни мустаҳкамлаш, прокурор назоратини таъминлашга доир мавжуд ютуқ ва камчиликлардан келиб чиқиб, келгуси иш режалари келишиб олишди, ўзаро фикр алмашишди.

Шунингдек, семинарда Самарқанд транспорт прокурори А.Исломов, республика транспорт прокуратураси бўлим бошлиғи Б.Мадумаров ва бошқаларнинг маърузаларида "Ўзбекистон темир йўллари" давлат акциядорлик жамияти ва "Ўзбекистон ҳаво йўллари" миллий авиакомпанияси тизимида қонунчиликни мустаҳкамлаш, текширишларни режали ва сифатли қилиб ўтказиш, ишчи-хизматчиларнинг ҳамда йўловчиларнинг ҳақ-ҳуқуқларини муҳофаза қилиш юзасидан фикр-мулоҳазалар билдиришди.

М.ЗИЁДИНОВ,
"Қишлоқ ҳаёти" мухбири.

МУКА 1 сорт 198,7 ▲ + 0,5	МУКА 2 сорт 180,0 ▼ - 0,2	ПОЛИЭТИЛЕН I-0754 1090,9 ▲ + 250,9	ПОЛИЭТИЛЕН I-0760 1056,2 ▲ + 212,7	ПОЛИЭТИЛЕН I1561 1250,5 ▲ + 71,5	КАРБАМИД 149,2 ▼ - 2,3

Контопарлар

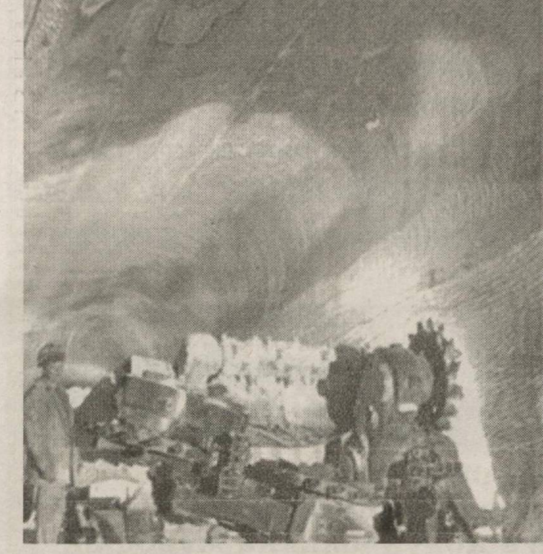

(Боши 1-бетда)

– Ўзимиздан қиёс, илгарилари бизнинг жамоамиз ҳам фақат норуда конлар устида геология-қидирув ишларини олиб борар эди, – дейди Қашқадарё геология-қидирув экспедицияси бошлиғи Баҳром Ражабов. – Мустақиллик шарофати билан соҳамиздаги каби бизнинг жамоамиз ҳаётида ҳам туб бурилиш бўлди. Ҳозир тўлиқ ноёб металлар, олтин устида ишлаяпмиз. Натижалар ёмон эмас. Бу йил биринчи қалдирғоч бўлиб, маълум миқдорда олтин захирасини топширдик. Янги конларни топиб, баҳолаяпмиз. Айниқса, ҳозирда долзарб масалалардан бўлган олтинни қидириш ишларини кенг кўламда олиб боряпмиз. Қизилтуруқ, Ғарбий-Яккабоғ, Мачетли гуруҳларидан олинган намуналар шуни кўрсатдики, яқин йилларда – 2010 йилгача республикамизнинг жанубида ҳам олтин конлари Давлат захирасига топширилиб, қазиб олиш учун тайёр бўлади.

Таъкидлаш керак, олдинлари геология-қидирув ишлари маъдан намоён бўлган жойларнинг ер юзасига чиқадиган ҳудудларидагина олиб борилган. Маълумотларга қараганда, бундай майдонлар сатҳи республикамиз умумий ҳудудининг 20 фоизидан ошмайди. Эндиликда қидирув ишларининг кўлами тобора кенгайиб боряпти. Негаки, маъданлашув турли тоғ жинслари остида, яъни ёпиқ ҳудудларда қидирув-излаш ишлари амалга оширилмоқда. Бунинг учун соҳага зарур бўлган замонавий техникалар, таҳлилий асбоб-ускуналар жалб этилаётир. Ҳар бир минтақадаги экспедиция техника жамланмалари босқичма-босқич янгилаб борилмоқда. Сўз юритаётганимиз Қашқадарё геология-қидирув экспедицияси ҳам бундан мустасно эмас.

Баҳром Ражабовнинг айтишича, кейинги беш йил ичида мавжуд техникаларнинг 50 фоизидан зиёди янгиланибди. Айниқса, ер ости ва усти ковлаш ишларини бажарадиган қудратли техникалар янгилари билан алмаштирилди. Шунингдек, оғир тоғ йўлларида юришга мўлжалланган махсус транспорт техникалари жалб этиляпти. Бу жойлардаги гуруҳларга керакли аслаҳаларни етказишда қўл келмоқда.

Экспедицияда жами 10 та гуруҳ мавжуд бўлиб, улар Қашқадарё, Сурхондарё вилоятларида тўлиқ, қисман, Самарқанд вилоятида қидирув-излаш ишларини олиб боради.

– Яхши биламиз, "Қишлоқ ҳаёти"ни айниқса, қишлоқ хўжалиги ходимлари севиб ўқишади. Шу боис суҳбатимиз йўналишини бироз ўзгартирсак, – деб қолди суҳбатдошимиз кутилмаганда.

– Қайси томонга? – сўраймиз.

– Соҳа ходимлари учун қизиқроқ, ўз навбатида фойдали бўлган мавзуга, яъни агрорудалар ҳақида гаплашсак.

– Айни муддао бўларди.

– Қишлоқ хўжалиги учун ноанъанавий минерал хом ашёларни топиш ва ишлаб чиқаришни йўлга қўйиш бўйича "Агроруда" дастури олиб борилди, – дея сўзида давом этди Б.Ражабов. – Мазкур дастур доирасида изланган бизнинг экспедициямиз ҳам салмоқли ютуқларни қўлга киритди. Ўтган давр мобайнида Жанубий Ўзбекистонда қишлоқ хўжалиги экинлари учун фойдали саналган глауконит, бентонит, фосфорит каби агроруда конлари Давлат захирасига топширилди. Улар Мобика, Оқсув глауконит, Арабдашт, Хаудаг бентонитли гилмоя, Шимолий Етимтоғ донадор фосфарит конларидир.

– Давлат захирасига топширилган мазкур агрорудаларнинг афзалликлари нимада?

– Бу агрорудалар кони фойда. Экиннинг ҳосилдорлигини ошириб, тупроқ таркибини яхшилайди. Қишлоқ хўжалиги экинлари мазкур табиий ўғитлар билан озиқлантирилса, уларга бериладиган кимёвий ўғитларнинг 50 фоизигача тежаб қолинади. Масалан, бентонитли гилмоя чўл ҳудудларида фойдаланилса, кичик иқлим ҳосил қилиб, сувнинг буғланиб кетишидан сақлайди. Демак, сув сарфи камаяди. Мутахассисларнинг тажрибаларига қараганда, сув сарфи икки баравар озайган. Мана уларнинг афзалликлари. Ишонмасангиз, олимларнинг тажрибалари натижаси билан танишиб чиқинг.

Суҳбатдошимиз тақдим этган маълумотларни кўздан кечирамиз. Унда келтирилишича, гектарига 1500 килограммдан 3000 килограммгача глауконитли табиий ўғит 150 килограмм азот билан берилганда, маккажўхори ва беданинг ҳосилдорлиги 70 фоиздан 100 фоизгача, силоси 100 фоизга ошган. Бу тажриба картошкада синаб кўрилганда эса унинг ҳосили 70 фоизга кўтарилган. Бундан ташқари, экин майдонларида углерод (3,3-14,4 фоиз, 2,3-8,4 фоиз), фосфор (3,1-10,3 фоиз)га захира бўлиб қолиши аниқланган.

Мутахассисларнинг эътироф этишларича, глауконит намликни кўп ютиб, таркибидаги ионни тезлаштиради. Бу тез парчаланишга олиб келса, таркибидаги калий, магний, мис, рух каби биологик фаол элементларни сақлаш хусусияти эса ўсимликларнинг ўсиш даврини жадаллаштириб, ҳосилдорликни оширади, сифатини яхшилайди. Бундан ташқари, экинни вильт, занг каби турли касалликлардан сақлаши ҳам исботланган.

Ўзбекистон пахтачилик илмий-тадқиқот институти билан Давлат геология ва минерал ресурслар қўмитаси мутахассислари ҳамкорликда ноанъанавий агроруда хилма-хил тартиби ва хусусиятлари бўлган бентонитли гилмоя конларида кўп йиллик изланишлар олиб боришди. Унинг натижасида Республикамизда 2 миллиард тонна бентонит гилмоясининг агрохимик, агрофизик, экологик ва мелиоратив хусусиятлари ўрганилди. Мутахассисларнинг тадқиқотлари, мазкур агрорудаларни қишлоқ хўжалигида кенг фойдаланиш ҳар томонлама фойдали эканлигини кўрсатди. Ўтказилган мана бу синов-тажриба эса юқоридаги фикрлар тасдиғидир.

Арабдашт, Хаудаг бентонитли гилмояси Жиззах, Қарши чўлларида тажриба сифатида қўлланилганда, пахта ҳосилдорлиги 2,2 центнердан 7,1 центнерга, буғдой 4,4 центнердан 7,3 центнерга, арпа 5,5 центнердан 11,3 центнерга ошган. Ер майдонига бериладиган минерал ўғит қарийб 30 фоизга камайган.

– Ўзим кичик тажриба ўтказдим, – дейди Баҳром ака хона бурчагидаги одам бўйи келадиган гулга юзланиб. – Мана, шу гулнинг тувагига ўтган йили бир ҳовуч бентонит гилмоясидан солгандим. Мана бир йилдан ошди. Қизиғи, қишин-ёзин шу ҳолда, барглари кўм-кўк, тинмай очилади. Кўриб турибсиз, бу гулга деярли қуёш нури тушмайди. Очиқ даладаги гуллардан зиёд бўлса зиёдки, асло кам эмас. Ушбу агрорудалардан қишлоқ хўжалигида кенгроқ фойдаланилса, соҳада эришилаётган ютуқлар бундан ҳам юқори бўлар эди. Лекин негадир бунга унчалик ҳам эътибор берилмаяпти. Шунга айтишса керак-да, олдингдан оққан сувнинг қадри йўқ, деб.

Ер қаъридаги турли конлар соҳанинг устаси, етук мутахассислар тафаккури маҳсули ўлароқ очилади. Бизни қизиқтиргани Қашқадарё геология-қидирув экспедициясида ана шундай етук геологлар етарлими? Кадрлар камчилиги сезилмаяпти?

– Экспедициямизда жами ходимлар 600 нафардан ортиқ, – дейди Б.Ражабов. – Шундан 150 нафари муҳандис-техник ходимлар, 40 дан ошиғи геологлар, қолганларини эса ер ва ер ости тешувчилар ва бошқалар ташкил этади. Очиғи, кадрлар танқислиги 90-йилларнинг бошида бироз сезилди. Ҳозирга келиб етарли малакали, билимли геологларга эгамиз. Улар турли йўналишларда изланиш олиб боришга қодир.

Муҳими, геологларимизнинг аксарияти ёшлардир. Лойиҳалашдан тортиб, башорат-таҳлил қилишгача бўлган юмушларни ёшлар қилишяпти. Бу, албатта, ютуғимиз. Ишонч билан айтишим мумкин, келгусида ҳам кадрлар масаласида муаммо бўлмайди. Чунки келажакка мустаҳкам пойдеворни бугундан қўйиб боряпмиз. Яъни, соҳамизга керак мутахассислик бўйича талабаларни тўлов-шартномаси асосида ўқитяпмиз. Бу йилги ўқув йилида бундай талабалар 40 нафар. Уларнинг 70 фоизи тармоғимизга асосий кадрлар тайёрловчи Ўзбекистон Миллий университети ҳамда Тошкент Давлат техника университетида илм олишмоқда. Қолганлари эса Геология-қидирув коллежи талабаларидир. Улар ҳам яқин йилларда Ватанимизни бойитиш, иқтисодиётини янада юксалтиришдек шарафли ишимизда биз билан бақамти меҳнат қилишади.

Саид РАҲМОНОВ,
"Қишлоқ ҳаёти" мухбири.

Кузги шудгор – бошқаси бекор!

(Боши 1-бетда)

Мутахассисларнинг айтишича, яна бир ҳолатга кўп-да, эътибор қаратилмай қолинади. Бу ерларнинг текислигидир. Агар ерлар нотекис бўлса, шудгордан олдин жорий текислаш лозим. Ана шунда сув майдоннинг ҳамма жойига бир текис тарқалиб, шўрдан тоза ювилади. Аслида-ку, кўпни кўрган деҳқонга буни уқтиришнинг ҳожати йўқ. У аксарият ҳолларда кўп йиллик тажрибасига суянади. Лекин у мутахассис маслаҳати билан омухта бўлса, натижа янаям зўр бўлади-да.

Маълумотларга қараганда, бу йилги мавсумда 1150,4 минг гектар майдон кузги шудгор қилинади. Бунинг учун 6410 дона ҳайдов тракторлари жалб этилди. Шундан 1712 таси юқори унумли техникалардир. "Ўзагромашсервис" уюшмаси мутахассисларининг таъкидлашларича, бугунги асосий эътибор мавсумни қисқа фурсатларда тугаллашга қаратилган. Бунинг учун етарли тайёргарлик кўрилди. Техникаларнинг узлуксиз ишлашини таъминлаш мақсадида зарур эҳтиёт қисмлар ҳозирланди. Ҳисоб-китобларга қараганда, уюшма таъминот корхоналарида 3 миллиард 355 миллион сўмлик эҳтиёт қисмлар захираси мавжуд. Яна бир эътиборли жиҳат шундаки, бу йил тузилган ишчи гуруҳ аъзолари кундалик маълумотлар йиғиш билан чекланиб қолмайди. Улар жойлардаги техникларнинг узлуксиз ишлаши учун масъул ҳамдирлар. Яъни ҳар бир тракторнинг доимий ишлаши уларнинг назоратида бўлади. Муаммо туғилгудек бўлса, ўша жойнинг ўзида ҳал этиш чоралари кўрилади. Бу табиийки, ишнинг суръатини оширади.

Кекса деҳқон Қаюм Райимов бир гапни бот-бот такрорлардилар: "Мулло бўлсанг такрор қил, деҳқон бўлсанг шудгор. Ер экиндан бўшадими, ағдариб ташла, қувват бўлади. Кузги шудгорни қавсдан кечиктирма" дердилар. Қавс – ноябрнинг охири декабрнинг бошига тўғри келади. Бу йилги кузги ҳайдаш ишлари ҳам ҳар бир минтақа табиий-иқлим шароитидан келиб чиққан ҳолда декабрнинг биринчи санасигача тўлиқ тугаллаш кўзда тутиляпти. Бу халқимиз ўгитларига тўла мос келади.

Ерни ҳайдашдан олдин органик ўғитлар қатори маҳаллий ўғитлар ҳам керагича солиниши нур устига аъло нур бўлади. Тупроқнинг намлиги мутахассислар томонидан бамаслаҳат ўлчаб кўрилгач, ҳайдов тракторлари далага чиқарилади. Деҳқончасига айтганда, ер халаз, яъни тобига келмаса, "майиб" бўлади. Ўтиб кетса, кесак кўчиб қолади. Демак, ерни энг мақбул ҳолатда ҳайдаш керак. Бунинг учун барча шароит муҳайё этиляпти. Чунончи, техникаларнинг тўхтовсиз ишлаши учун ёнилғи-мойлаш материаллари билан кафолатли таъминланаётир.

Кузги шудгорда ҳикмат кўп. Гап уни кўнгилдагидек адо этишда. Масалан, сизнингча, ерни қанча чуқурликда ҳайдаган маъқул? Айримлар қанча чуқур бўлса, шунча яхши қабилида иш тутади. Бу ҳамма жойда ҳам ўзини оқлайвермаслиги аниқ. Мутахассисларнинг бу борадаги тавсиялари қуйидагича: ер-тупроқ шароитидан келиб чиққан ҳолда 30-35 сантиметр, баъзи жойларда 40-45 сантиметр чуқурликда ҳайдалгани маъқул. Даланинг бош-охирлари 50 сантиметрга етказиб ағдарилгани дуруст. Чунки бу ерлар агрегатларнинг кириб-чиқиши оқибатида анчайин зичлашиб қолган бўлади-да. Ишни шу тахлит қилсангиз, пайкал четларидаги ҳосилдан ҳам кўз қувнайди.

Метиндек қотган ернинг давоси-да кузги шудгор. Чунки ер ҳайдалгандан сўнг микроорганизмлар, чувалчанглар кўпаяди. Натижада тупроқ элакдан ўтказилгандай майинлашади. Асосийси, қишки ёмғир-қор сувларини ўзида сақлаб қолади. Шу боис ҳам кексалар "Ер ҳайдасанг куз ҳайда, куз ҳайдамасанг юз ҳайда" нақлини бот-бот такрорлашади. Мутахассисларнинг ҳам, боғбону деҳқонларнинг ҳам фикри шундай. Зеро, бугун қилинган сифатли шудгор келгуси йил учун мустаҳкам пойдевор, мўл ҳосил демак.

С.РАҲМОНОВ,
Ж.РУСТАМОВ

Киройи банк шундай бўлса...

(Боши 1-бетда)

Мана шу омиллар боис бу банк очиқдан-очиқ рақобатга киришган ва бу жиҳатдан таққослаганда унинг қўли анча баланд келмоқда.

Бугун вилоятнинг аграр тармоғида фаолият юритаётган ширкат хўжаликлари ва фермерларнинг қарийб 90 фоизидан зиёди мазкур банк хизматларидан беминнат фойдаланмоқдалар. Бу дегани, "Пахта Банк" ўзининг жойлардаги бўлимлари ва кичик шохобчалари орқали мижозлар ҳамда аҳолига хизмат кўрсатиш бўйича қарийб бутун вилоят ҳудудини қамраб оляпти. Масалан, банк хизматини мижозларга яқинлаштириш бўйича қилинаётган саъй-ҳаракатлар хусусида гапирадиган бўлсак, айрим тижорат банкларида жойларда кичик шохобчалар очиш ҳали кўпи билан 10 тага етмагани ҳолда, бу кўрсаткич "Пахта Банк"-нинг вилоят бошқармасида бугунга келиб 50 тадан ошиб кетганлиги ибратли натижа ҳисобланади.

Вазирлар Маҳкамасининг 2004 йил 24 декабридаги 607-сонли қарори билан вилоятда истиқболсиз ва паст рентабеллиги боис тугатилган ширкатлар негизида ташкил этилган фермерларга хизмат кўрсатиш мақсадида 25 та мини-банклар очиш режалаштирилган эди. "Пахта Банк"нинг вилоят бошқармаси ушбу масала муҳокамаси чоғида кўрсатилган шохобчаларнинг 21 тасини ташкил этиш мажбуриятини ўз зиммасига олиб, бу борада ташаббус билан ўртага чиқди. Четдан қараганда, бир вақтнинг ўзида шунча мини-банк очиш ҳазилакам иш эмас, чунки жой танлаш, уларни замонавий жиҳозлар ва етарли кадрлар билан таъминлашнинг ўзи бўлмайди. Аммо бошқарма бу масъулиятли ишнинг ҳам уддасидан чиқди.

Эрта кўкламдаёқ ҳали янги ташкил этилган фермерлар далада иш бошламасларидан аввал 21 та кичик банк шохобчалари хизмат кўрсатиш учун тахт ҳолга келтириб қўйилди. Бугун мавжуд банк шохобчаларида 135 нафар ходим мижозлар ва аҳолига намунали хизмат кўрсатмоқда. Эътироф этишга молик жиҳат шундаки, иш билан таъминланганларнинг 46 нафари олий, 78 нафари эса ўрта-махсус маълумотга эга бўлган кадрлардан иборат. Бошқарма кадрлар билан ишлаш бўлими бошлиғи Н.Зайнобиддинованинг изоҳлашича, бу борада муаммоларнинг учрамаётганлиги раҳбарият кадрлар тайёрлаш масаласига ҳам доимий равишда эътибор бериб келаётганлигидадир. Айни вақтда ишдан ажралмаган ҳолда яна 19 нафар йигит-қиз олийгоҳ ва ихтисослаштирилган коллежларда таҳсил олмоқдалар.

Кичик шохобчалар зиммасига юкланган масъулият ҳам чакана эмас. Бошқарма мижозларнинг аксарият қисмига айни вақтда мана шу мини-банклар орқали хизмат кўрсатмоқда. Ғалла ва пахта учун зарур бўлган кредит маблағлари ўз вақтида етказиб берилаётганлиги туфайли ширкат ҳамда фермер хўжаликлари ўз олдиларига қўйган мақсадларига тўла эришмоқдалар.

Бу ҳақда гап борар экан, шуни алоҳида таъкидлаш жоизки, вилоят деҳқонларининг йиллик пахта тайёрлаш режасини муваффақият билан уддалашларида "Пахта Банк" вилоят бошқармасининг салмоқли улушини алоҳида таъкидлаш зарур. Ҳосилнинг 80,5 фоизи айнан унинг мижозлари томонидан етиштирилди. Бошқарма ўзининг жойлардаги бўлим ва кичик шохобчалари орқали йил давомида деҳқонларга пахта учун лозим бўлган маблағларнинг узлуксиз етиб туришини таъминлади. Фаоллик айниқса долзарб мавсум – йиғим-терим даврида ҳар қачонгидан ҳам кучайди. Тезкор иш тартиби йўлга қўйилди. Терилган ҳар килограмм пахта учун кундалик ҳисоб-китоб жорий этилди.

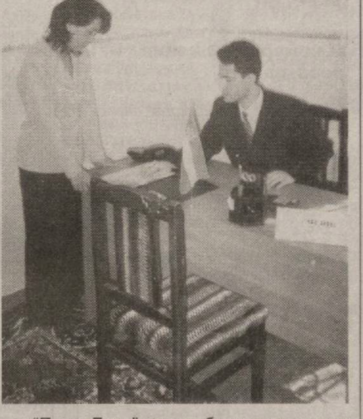

Бу борадаги мисолларга мурожаат этадиган бўлсак, "Пахта Банк" ўтган йили шу кунга қадар вилоят пахтакорларига 6 миллиард 628 миллион сўм пул етказиб берган бўлса, бу кўрсаткични жорий йилнинг шу кеча-кундузига қадар 10 миллиард 200 миллион сўмга етказди. Бу 3 миллиард 572 миллион сўм кўп дегани. Ушбу натижага, аввало, терилган пахта учун тўланадиган нархнинг ошганлиги ва ўтган йилга нисбатан 64 минг тонна хом ашё кўп терилганлиги билан эришилди.

Шу боис бугун муваффақият нашидасини сураётган ширкат хўжаликлари ва фермерлар эришган катта ютуқларини банксиз тасаввур эта олмасликларини очиқ айтмоқдалар.

– Президентимиз ва ҳукуматимиз раҳбарлигида қишлоқ хўжалигида амалга оширилаётган ислоҳотлар жорий йилда ўзининг катта самарасини кўрсатди, – дейди "Пахта Банк"нинг вилоят бошқармаси бошлиғи Маъмуржон Қўчқоров. – Ғаллачилик ҳам, пахтачилик ҳам ёркин йўлга тушиб олди. Биз бундан кейин ҳам халқимиз хизматига доимо камарбастамиз.

Иброҳим ТОШЕВ,
"Қишлоқ ҳаёти" мухбири.

"Тинчликка рахна солмайди"

Ҳиндистон пойтахти Деҳлини жунбушга келтирган қўпорувчиликлардан сўнг шаҳарда хавфсизлик чоралари кучайтирилган.

Hindu газетасининг ёзишича, 61 нафар одам теракт қурбони бўлиб, 200 га яқин киши жароҳат олган. 29 октябр куни Деҳлининг турли жамоат жойларида содир этилган учта кучли портлашларни дастлаб бир неча экстремистик гуруҳлар ўз зиммаларига олган эди. Бироқ, маълум бўлишича, қўпорувчиликларни Жамму ва Кашмир штатларида ҳаракат қилувчи "Ислом инқилоби гуруҳи" амалга оширган. Гуруҳ фаоллари ҳам буни тасдиқлаган. Ҳиндистон ҳукумати расмийлари бу қўпорувчиликлар Покистон ва Ҳиндистон ўртасидаги тинчлик жараёнларига рахна сола олмаслигини айтиб ўтишган.

Можаролар авж олмоқда

Фаластиннинг радикал гуруҳи "Ислом жиҳоди" Исроилнинг жанубий ҳудудларига ракета ҳужумлари уюштирди.

Ҳужумлар оқибати ҳозирча маълум қилинмаган. Бу воқеалар Хадер яҳудийлар шаҳарчасида теракт содир этган гуруҳнинг уч нафар аъзоси Исроил ҳарбийлари томонидан йўқ қилингач бўлиб ўтди. Гуруҳ вакиллари бундан буён Исроил томони билан ҳеч қандай тинчлик битимлари тузилмаслигини маълум қилишган.

Қуш гриппига қарши форум

Австралиянинг Брисбен шаҳарчасида Осиё – Тинч океани иқтисодий ҳамкорлигига аъзо давлатлар форуми бўлиб ўтмоқда.

Форум "Қуш гриппи хуружи ва унга қарши туриш" деб номланади. Бу каби йиғилиш илк бор ўтказилаётган бўлиб, унда ҳамкорликка аъзо 21 давлат ва Россиядан ташриф буюрган мутахассисларини қуш гриппига бирдамликда қарши курашиш масалаларини кўриб чиқишади. Шунингдек, форумда ўзаро тажриба алмашиш ишлари амалга оширилади.

Берлускони судга борадими?

Милан судида Италия бош вазири Силвио Берлусконини коррупция айбловлари бўйича маҳкамага жалб этиш керакми ёки йўқлиги муҳокама қилинмоқда.

Маълумки, Берлускони йирик медиа саноатига эга бўлиб, унинг корхоналари солиқ тўловлардан бош тортиш, фирибгарлик ва катта миқдордаги маблағларни ўзлаштиришда гумон қилинади. Ана шундай тахминларга кўра, Берлускони назоратидаги теле ва кино тижорат корхоналари 1994 йилдан 1999 йилгача қадар 470 миллион доллар миқдоридаги пулни ноқонуний жамғаришга муваффақ бўлган.

Ҳимоячилар ҳимояга муҳтож

Саддам Ҳусайн адвокатлари суд жараёнларида қатнашишдан бош тортишмоқда. Собиқ президент ҳимоячилари вакилининг сўзига кўра, улар мустаҳам ҳимоя билан таъминланмаяпти.

21 октябр куни адвокат Саадун ал Женабийнинг ваҳшийларча ўлдириб кетилиши ва бир неча оқловчиларга таҳдидлар уюштирилаётгани Саддам ҳимоячиларининг ана шундай йўл тутишига мажбур этмоқда.

Ҳимоячилар гуруҳи раиси Нажиб ал Навилий суд жараёнлари Гаагага кўчирилишини таклиф этмоқда.

Internet хабарлари асосида
Ш.САНАЕВ тайёрлади.

Ўзбекистон Республикаси Марказий банки ахбороти

Ўзбекистон Республикаси Марказий банки 2005 йил 1 ноябрдан бошлаб валюта операциялари бўйича бухгалтерия ҳисоби, статистик ва бошқа ҳисоботларни юритиш, шунингдек, божхона ва бошқа мажбурий тўловлари учун хорижий валюталарнинг сўмга нисбатан қуйидаги қийматини белгилади:

1 Австралия доллари	865,66	1 Польша злотийси	348,07
1 Англия фунт стерлинги	2050,14	1 СДР	1677,45
1 Дания кронаси	186,70	1 Туркия лираси	855,66
1 БАА дирхами	314,50	1 Швейцария франки	901,68
1 АҚШ доллари	1155,14	1 ЕВРО	1392,75
1 Миср фунти	200,89	10 Жанубий Корея вони	11,08
1 Исландия кронаси	18,94	10 Япония иенаси	99,85
1 Канада доллари	981,93	1 Россия рубли	40,64
1 Хитой юани	143,18	1 Украина гривнаси	228,74
1 Малайзия рингтити	306,05		

*** Валюта қийматини белгилаш чоғида Ўзбекистон Республикаси Марказий банки мазкур валюталарни ушбу қийматда сотиш ёки сотиб олиш мажбуриятини олмаган.**

ЦЕМЕНТ(Ахангаран) 45,0 ▲ +0,05 | УГОЛЬ(бпк) 12,3 ▼ - 1,3 | АРМАТУРА 433,3 ▼ - 0,06 | СУПЕРФОСФАТ 63,6 ▲ + 0,9 | АММОНИЙ СУЛЬФАТ ФОСФАТ 192,8 ▼ - 0,1 | Символы цен: ▲+ Увеличилась; ▼- Снизилась; ± не изменилась; +0,0 на сколько сум | Сум/кг | Средневзвешенные цены за неделю для заключения прямых договоров на сайте: UZEX.COM УзРТСБ

АНЖУМАН

Фарғонада «Фарғона водийси экологик хавфсизлигининг минтақавий муаммолари» мавзуида халқаро анжуман бўлиб ўтди.

Кун тартибида — экологик хавфсизлик

Унда Олий Мажлис Сенати аъзолари, Табиатни муҳофаза қилиш Давлат қўмитаси, Ўзбекистон Гидрометерология бош бошқармаси, Соғлиқни сақлаш вазирлиги вакиллари, БМТ ТДнинг мутахассислари, шунингдек, Россия Федерацияси, Словакия, Азарбайжон, Италия, Эрон давлатларининг мамлакатимиздаги элчихоналарининг бир гуруҳ ходимлари иштирок этди.

Анжуманда минтақадаги экологик хавфсизлик муаммолари, жумладан, ерларнинг яроқсиз ҳолга келиб қолиши, ҳаво атмосфера қатламининг ифлосланиши, сув ресурсларини яхшилаш ва зарарли чиқиндиларни зарарсизлантиришга оид масалалар муҳокама этилди.

Шунингдек, кун тартибидан чиқиндиларни кўмиб ташлаш, биологик хилмахилликни таъминлаш, ўрмонларни асраш, яйловлардан оқилона фойдаланиш масалалари ҳам ўрин олди. Муҳокамаларда аҳоли зич жойлашган Фарғона водийсида тоғ кўчкиси, сув тошқини ва бошқа табиий офатлар нисбатан кўпроқ содир бўлиб турадиган минтақалардан бири эканлиги алоҳида таъкидланди. Анжуманда мазкур минтақада экологик хавфсизликни таъминлаш, атроф-муҳит муҳофазасини такомиллаштириш борасида қатор чора-тадбирлар амалга оширилаётганлиги ҳамда мазкур йўналишдаги саъй-ҳаракатларни биргаликда ишлаб чиқилган тадбирлар асосида ҳаётга тадбиқ этиш зарурлиги эътироф этилди. Тадбир якунида натижаларга кўра Фарғона водийсининг давлат ва нодавлат ташкилотлари учун тавсиялар қабул қилинди.

«Туркистон-пресс»

Ўзбекистон Ўсимликларни ҳимоя қилиш илмий-тадқиқот институти

2006 йил учун аспирантурага қабул эълон қилади

Ишлаб чиқаришдан ажралган ҳолдаги (кундузги) аспирантурага 03.00.09 – Энтомология ихтисослиги бўйича – 1 ўрин

Ҳужжатлар 2005 йил 1 ноябрдан 2005 йил 1 декабргача қабул қилинади.

Ҳужжат топширувчилар танлаган мутахассисликлари бўйича 20 бетдан кам бўлмаган ҳажмда реферат топширишлари ёки илмий журналларда чоп этилган ишларини тақдим этишлари лозим.

Кириш имтиҳонлари мутахассислик бўйича 01.12.2005 дан 10.12.2005 гача ўтказилади.

Манзил: 700140, Тошкент вилояти, Қибрай тумани, Бахт кўчаси, 4. Тел.: 63-96-48.

Кишлоқ хўжалиги корхоналари ва фермер хўжаликлари диккатига!

Корхона

- Янги ва таъмирланган ТТЗ-80.11, ТТЗ-80.10, МТЗ-80.Х, ВТ-150, Т-4А русумли тракторларини ҳамда янги КХУ-4Б русумли культиватори, 2ПТС-4-793А-03, -04 русумли прицепи, ЧКУ-4А русумли чизель-культиватори, ОВХ-600 русумли узел жамламаси, ПЯ-3-35 русумли плугларини ва агрегатларини сотади.
- Таъмирталаб ТТЗ-80.11, ТТЗ-80.10, Т-28х4, МТЗ-80.Х, ВТ-150, Т-4А, ДТ-75 русумли тракторларини келишилган нархларда сотиб олади.
- Ҳисоб-китоблар пул ўтказиш йўли билан амалга оширилади.

Маҳсулотлар сифати кафолатланган.

Тел: 8(371) 144-90-47, 144-05-42, 144-16-46.

Товар сертификатланган

"ТЕХСЕЛЬСНАБ" МЧЖ

Тошкентдаги омборхонадан Россия ва Украина заводларида ишлаб чикарилган енгил ва юк автомобиллари хамда қишлоқ хўжалик (ғалла ўриш комбайни, тракторлар Т-150, МТЗ, МХ-135, ТТЗ) шиналарини таклиф қилади

Пул ўтказиш йули билан ғалла ва пахтанинг 23210, 23220

траншларини ҳам қабул қилади.

Тошкент ш., Чилонзор-2, Гагарин кўч., 26-уй

Тел.: 77 1210, 77 1451, 79 9468, 103 7234, 158 8575.

АЗ

ОАО " Toshkent shahar yo'l qurilish va ta'mirlash tresti"

сообщает:

Информация о существенном факте. (порядковый номер сообщения –07)
Наступление даты закрытия реестра.

Решения о дате, закрытия реестра акционеров принято на заседании Наблюдательного Совета общества, проводимого 28.10.2005 года;

Дата, на которую составляется список владельцев ценных бумаг – 30.10.2005 год.

Информация о созыве внеочередного общего собрания акционеров.

01 декабря 2005 года в 15.00 час состоится внеочередное общее собрание акционеров ОАО "Toshkent shahar yo'l qurilish va ta'mirlash tresti " по адресу :

г.Ташкент , ул.Хамал ,29.

Список акционеров, имеющих право на участие во внеочередном общем собрании акционеров, составлен по данным реестра акционеров закрытым по состоянию на 30.10.2005 год.

ПОВЕСТКА ДНЯ :

1. Об изменении формы Исполнительного органа Общества.
2. Об утверждении изменений и дополнений в Устав Общества.
3. О выплате вознаграждений членам Наблюдательного Совета в период исполнения ими своих обязанностей.
4. Перевыборы состава Наблюдательного Совета.

Регистрация участников собрания проводится с 14.00 час по выше указанному адресу. При себе иметь паспорт или удостоверение личности, а представителям акционеров нотариально заверенные доверенности.

Ознакомиться с материалами, подготовленными к проведению собрания можно с 20.11.2005 по месту нахождения общества.

Справки по телефонам 930870.

АК "Ўзулгуржисавдо"

Реализует со склада в г.Ташкенте следующую продукцию:

***Трубы ВГП, ГОСТ 3262-75**
20Х2,8 мм, 40Х3,5 мм, 50Х3,5 мм.
***ТРУБЫ Э/СВАРНЫЕ, ГОСТ 10705-80**
57Х3,5 мм, 76Х3,5 мм, 89Х4 мм, 102Х4-5 мм, 108Х4 мм, 114Х4 мм, 159Х6,8 мм, 168Х8 мм, 219Х8,9; 10 мм, 325Х8 мм, 377Х8 мм; 426Х6-18 мм.
*Листы стальные Г/К 11,12 мм
*Электроды сварочные МР-3 Ø 4 мм
*Оборудование для парикмахерских
*Алюминиевые подвесные потолки
*Подвесные потолки картонного типа "Армстронг"
*Перфораторы разных марок, электродрели
*Электропилы дисковые для резки металла
*Пилы дисковые для резки металла ø 35,40 мм
*Ручные электрофрезы, электропилы
(для резки кафеля и алюминия)
*Эсксопилы
*Слесарно-монтажные инструменты (фрезы, сверла, метчики, ключи гаечные, плашки, алмазные бруски)
Припой ПОС-30, ПОС-40 Электроды нержавеющие – НЖ-13, ЦЛ-11 ø 4 мм
*Мини-генераторы бензиновые
*Наборы инструментов
*Плитку облицовочную керамическую
*Плитку облицовочную половую
*Кубики керамические неглазурованные для мозаичных работ
*Электрооборудование (насосы, водяные помпы)
*Аэрогенераторы и солнечные генераторы
*Мельницы для размола муки
*Оборудование для очистки риса
*Пиломатериалы, деловая древисина

Так же имеем возможность поставить по заказу Магистральные трубы в течении 15-17 дней ГОСТ 20295-85; ГОСТ Р52079-2003 и др. ТУ 14-3Р-01-93, следующих диаметров:
530 x 7-24 мм; 610 x 7,9-24 мм; 630 x 7-24 мм
720 x 7,3-30 мм; 762 x 7,9-30 мм - 30 мм
1020 x 8,8-32 мм; 1067 x 9-32 мм

При больших объемах поставок труб могут быть снижены цены

Имеет возможность поставить по заказам потребителей:

*Мини-шиферный завод *Мини-оборудование для производства полиэтиленовых труб
*Мини-завод по выпуску хлопкового масло *Солнечные электростанции
*Мини-мукомольный завод Мини-завод по переработке хлопковых семян
*Трубы и металлопродукцию всех размеров Товар сертифицирован

г.Ташкент, ул.Навои, 7. Тел.: 139-27-15, 139-27-16, 144-59-53.
E-mail: uz_savdo@mail.ru

Иқтисодиётимиз ривожига улкан ҳисса қўшаётган ва янгидан ташкил этилаётган барча қишлоқ хўжалик корхоналари ва фермер хўжаликлари раҳбарлари диққатига!

Акциядорлик-тижорат "Пахта Банк" узоғингизни яқин қилиш ва қўшимча қулайликлар яратиш мақсадида вилоят ҳамда туман ҳудудларида жойлашган 183 та филиаллари ҳамда 469 та мини-банклари, шунга қўшимча янгидан ташкил этилаётган 146 та

мини-банклари орқали Сизларга қуйидаги тезкор, манфаатли банк хизматларини таклиф этади!

- корхона ва хўжалигингизнинг ҳисоб варағини очади;
- юридик ва жисмоний шахслар ҳамда хўжалик субъектлари ўртасидаги тўлов операцияларини амалдаги қонунчиликка мувофиқ ўз вақтида амалга оширади;
- филиал орқали мини-банкда хизмат кўрсатилаётган мижозларга ўрнатилган тартибда кредитлар ажратади ва лизинг хизматларини кўрсатади;
- барча турдаги коммунал ва бошқа тўловаларни қабул қилади ҳамда мижозларнинг тўлов топшириқларини амалга оширади;
- омонатларга бўш пул маблағларингизни жалб қилади ҳамда депозит ҳисоб рақамингиздаги маблағингизни, иш ҳақи ва унга тенглаштирилган тўловларини, биринчи талабдаёқ беради;
- инвестиция маблағлари эгалари ёки тақсимловчилари буюртмасига биноан инновация лойиҳаларини филиал орқали молиялаштиради;
- юридик ва консалтинг хизматлар кўрсатади;
- Банк Уставида кўрсатилган бошқа операцияларни ўрнатилган тартибда амалга оширади;
- Мижозларнинг банк сирини ташкил этувчи маълумот-ларини сир сақлайди.

"Пахта Банк"

фермернинг асл ҳамкори!

Ҳисоб рақамингизни "Пахта Банк"да очинг, кафолатли хизматларидан фойдаланинг ва имкониятингизни янада кенгайтиринг!

"Пахта Банк" – муваффақиятингиз калитидир!

Тошкент вилояти Паркент шаҳридаги Фурқат номли 7-мактаб томонидан 1992 йили Рўзматова Мукаррам Ўрунбоевна номига берилган А № 006770 рақамли ўрта маълумот тўғрисидаги шаҳодатнома йўқолганлиги сабабли бекор қилинади.

Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирлигининг хизмат кўрсатиш бўлими қошидаги "Ҳосилот сервис" шўъба корхонасига АТБ "Туронбанк" томонидан берилган чек дафтарчаси йўқолганлиги сабабли бекор қилинади.

«Давинком» Давлат инвестиция фирмаси томонидан 2005 йил 16 ноябрда Республика кўчмас мулк биржаси савдосига давлат улушлари чиқарилаётган маъсулияти чекланган жамиятлари ва объектлар рўйхати

№	Объект номи	Тармоқ	ҳудуд	Савдога қўйилаётган улуш (%)	Улушнинг бошланғич таклиф нархи
1	«Пахта нефт базаси» унитар корхонасига қарашли Тошкент шаҳар, М.Улуғбек тумани, Циолковский кучасида жойлашган «9-сонли мой алмаштириш шахобчаси ва дўкон биноси» *	Ўзбекнефтегаз	Тошкент шаҳри	100	11172,4 АҚШ доллари
2	"Тошкент вил., Янгийўл тум., Ортиқов ж/х жойлашган «14-В сонли мой алмаштириш шахобчаси» *	Ўзбекнефтегаз	Тошкент вилояти	100	3987 АҚШ доллари
3	«Тошкент халқаро аэропорти» давлат унитар корхонаси тасарруфидаги Тошкент ш., Сергели тум., Учувчилар шаҳарчаси кўчасида жойлашган, «Клуб биноси»	Ўзбекистон хаво йўллари	Тошкент шаҳри	100	443004,79 минг сўм.
4	Тошкент ш. Миробод тум. Шаҳрисабз кўчаси, 36-уйда жойлашган, Республика дон маҳсулотларини ҳимоя қилиш экспедицияси	Ўздонмаҳсулот	Тошкент шаҳри	100	721896,91 минг сўм.
5	Жондор туман Халқ таълими бўлимига қарашли «Пахтаой» болалар боғчаси	Халқ таълими вазирлиги	Бухоро вилояти	100	9000,0 минг сўм.
6	Жондор туман хўжалик ҳисобидаги дезинфекция станцияси **	Соғлиқни сақлаш вазирлиги	Бухоро вилояти	100	1711,0 минг сўм.
5	Вобкент туман ҳалқ таълими бўлимига қарашли «Бинафша» болалар боғчаси	Халқ таълими вазирлиги	Бухоро вилояти	100	8335,0 минг сўм.
6	«Қоровулбозорнефттгазишчилартаъминот» МЧЖга қарашли «Ширин кулча» нон ишлаб чиқариш цехи	Ўзбекнефтегаз	Бухоро вилояти	100	86989,1 минг сўм.

***- Ушбу объект Ҳзбекистон Республикаси Марказий банкининг сотув кунидаги курси бўйича миллий валютада (сўмда) сотилади**

****- Мазкур объект бўйича харидор корхона фаолияти турини ўзгартирмаслиги керак**

Қўшимча маълумотлар учун телефонлар: 133-38-69, 136-11-65, 136-06-31, шунингдек фирманинг www.davincom.uz сайти хамда davincom@davincom.uz электрон почтаси ёки қуйидаги манзил бўйича: Тошкент шаҳри, Бухоро кўчаси 10-уй.

– Электр назоратчиларининг иш шароити бошқа тармоқ ходимлариникидан фарқ қилади. Мураккаб шароитларда иш олиб борилади. Бундай вазиятда меҳнат қилишнинг ўзига яраша қийин жиҳатлари кўп. Лекин шундай бўлишига қарамасдан ўз ишини устаси бўлиб танилган назоратчилар юқори вольтли электр линиялари орқали электр токини доимий тарзда истеъмолчиларга етказиб беришмоқда, – дейди Қорақалпоғистон Республикаси "Электртармоқлари" очиқ акциядорлик жамияти бош директори Мурод Базаримбетов.

Электр энергиясига муносабат шуми?

ЖАРАЁН

– Бироқ шундай бўлишига қарамасдан, сўнгги пайтларда баъзи бир ташкилот ва корхона раҳбарлари ҳамда айрим кимсалар томонидан электр энергиясидан ғайриқонуний фойдаланиш, уни талон-торож қилиш ва фойдаланган электр энергияси учун ҳақини ўз вақтида тўламаслик сингари ҳолатлар ортиб бормоқда. Ваҳоланки, Вазирлар Маҳкамасининг 2003 йил 5 ноябрдаги "Электр, иссиқлик энергияси учун ҳисоб-китоб қилиш интизомини кучайтириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги қарорида мутасадди ташкилот раҳбарларининг бу борада амалга оширилиши лозим бўлган вазифалар аниқ белгилаб берилганди. Бундан ташқари, ҳукуматимизнинг соҳага тегишли бир қатор қарорларида ҳам бу масалага алоҳида тўхталиб ўтилган.

Мазкур қарорлар республикада аста-секинлик билан бўлса-да, бажарилмоқда. Истеъмолчилар электр энергиясидан белгиланган тартибда фойдаланишаётир.

Мурод Базаримбетовнинг айтишича, мустақил Республикамизнинг энергетика тизимини мустаҳкамлаш ва ривожлантиришга жамият ўзининг муносиб ҳиссасини қўшиб келаяпти. Шу билан бирга электр тармоқлари корхонамизга Қорақалпоғистон халқ хўжалигига, саноат корхоналарига, аҳолига узлуксиз ва сифатли электр энергияси етказиб беришдек шарафли ва машаққатли вазифа юклатилган. Бу вазифани адо этишга ўз ишининг устаси бўлиб танилган, тажрибали назоратчилар, муҳандислар жалб этилган. Мақсад истеъмолчиларга доимий тарзда электр энергияси етказиб бериш.

Аслида корхона ва қурилишларнинг гуркирашига, дала ва боғларнинг гуллаб-яшнашига хизмат қилувчи ток айни чоғда кўзга кўринмас хатардир ва унинг олдини олиш бизнинг тизимда ниҳоятда муҳим аҳамиятга эга. Шунинг учун ҳам бизда бу масалага алоҳида эътибор берилмоқда.

– Яқинда назоратчилар билан чекка овуллардан бирини айланиб юриб, қизиқ бир ҳолатга дуч келдик, – дейди суҳбатдошимиз. – Маълум бўлишича, биз борган хонадондаги томорқа ичидан юқори кучланишли электр линияси ўтган экан. Энг ёмони, симёғочдаги симлар пастга тушиб, чувалашиб ётибди. Ундан сал нарида уч-тўрт нафар бола ўйнаб юрибди. Худо кўрсатмасин-ку, бирор бир бахтсиз ҳодиса рўй берса, нима бўлади, деб хонадон соҳибига юзландим. У кишининг эса парвойи палак. "Э, ака, ҳеч нарса бўлмайди, кўнглингиз хотиржам бўлсин" дейди. Мен истеъмолчига бундан кейин шундай ҳолат содир бўладиган бўлса, зудлик билан шу яқин орадаги электр тармоқлари корхонасига мурожаат қилинг. Акс ҳолда... кўнгилсизлик рўй бериши мумкин, деб қайта-қайта уқтирдим. Ниҳоят, хонадон соҳиби масала моҳиятини англаб етди. Бундан кейин шундай ҳолатга йўл қўймасликка бизни ишонтирди. Хуллас, назоратчиларимиз овулма-овул, хонадонма-хонадон юриб ҳукумат қарорлари мазмун-моҳиятини истеъмолчиларга тушунтиришга ҳаракат қилишмоқда.

Вазирлар Маҳкамасининг 2004 йил 1 ноябрда айнан электр энергияси билан боғлиқ иккита муҳим қарори чиқарилганди. Булар "Электр энергиясидан фойдаланганлик учун ҳисоб-китоб қилиш механизмини тубдан такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги ҳамда "Электр энергияси сотилиши ҳамда ундан фойдаланишни ҳисобга олиш ва назорат қилиш тизимини мустаҳкамлаш юзасидан қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида"ги қарорлардир. Ана шу қарорда белгилаб берилган вазифаларни тўлақонли бажариш мақсадида Қорақалпоғистон электр тармоқлари очиқ акциядорлик жамиятида ўтган йилнинг ўзида алоҳида буйруқлар чиқарилди. Аҳамиятли жиҳати шундаки, ҳар иккала қарор бўйича алоҳида ишчи гуруҳлари тайинланиб, уни бажариш муддати ва бажарилиши учун масъул бўлган шахслар белгиланди.

Акциядорлик жамиятида ҳозирги кунда 2204 километр 35-110 кВли ҳаво узаткичлари, 90 дона 35/110 кВли нимстанциялар, 7898 чақиримга яқин 6-10 кВли ҳаво электр узаткичлари, 8512 километр 0,4 кВли ҳаво электр узаткичлари, 3934 километр 0,4/10 кВли трансформаторлари мавжуд.

Жорий йилнинг ўтган саккиз ойи давомида минтақадаги мавжуд истеъмолчиларга 517,05 миллион кВт/соат электр энергияси етказиб берилди. Бундан ташқари, 176,13 чақиримдаги электр ускуналари, 2 дона 110/35 кВт кучланиш трансформатори, 685 километрлик ҳаво линиялари тўлиқ таъмирдан чиқарилди. 178 дона уч фоизли янги электрон электр ўлчагичлари ўрнатилди.

– Ҳаммамиз яхши биламиз, электрга – ҳаёт учун бирламчи зарурат даражасидаги беқиёс мўъжиза сифатида қаралади. Усиз фан ва техника тараққиётини ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш, жамият ва оиланинг маиший турмушида фаровонлик мумкин эмас, – дейди жамият бош муҳандисининг ўринбосари Зениддин Керемзатов. – Республика Вазирлар Маҳкамаси тасдиқлаган "Электр тармоқлари ва қурилишларни ҳимоя қилиш қоидалари"га оғишмай амал қилиш бешикаст ишлашимизнинг асоси бўлмоқда. Корхонадаги барча масъул ходимларга "Меҳнат муҳофазаси" қонунига амал қилишлари мажбурий эканлиги етказилган.

Бир сўз билан айтганда, "Энергетика ишлаб чиқариш корхоналарида ходимлар билан иш ташкил этиш қоидалари"га (2002 йил 10 сентябр) қатъий амал қилинмоқда. Иш жойларида зарур бўлган ҳимоя воситалари барча объектлар бўйича бирма-бир кўриб чиқилиб, таҳлил қилинди ҳамда етишмайдиган қисмини тўлдириш учун аниқ чора-тадбирлар белгиланди.

Электр энергияси ўғирланиши, ҳисоблагич кўрсаткичларининг нотўғри акс эттирилиши, узатиш тармоқларига рухсатсиз уланишнинг олдини олиш мақсадида шаҳар ва туман прокуратураси, "Ўздавэнергоназорат" ҳудудий бўлими ходимлари билан биргаликда қўшма рейдлар ташкил қилинмоқда. Текширишлар натижасида кўплаб ташкилотларнинг дебиторлик қарздорлиги ошиб кетганлиги аниқланди. Натижада ушбу ташкилотларга электр энергияси бериш тўхтатилди.

Тахиатош – саноатлашган шаҳар ҳисобланади. Бу ерда ҳозир кўплаб корхоналар фаолият кўрсатмоқда. Тахиатош тумани электр тармоқлари корхонаси айни паллада 7445 нафар истеъмолчи хонадонлар ҳамда 170 та корхоналарни электр энергияси билан таъминлаб келаяпти. Бир ой давомида мижозларга 102 миллион 194 минг 108 сўмлик хизмат кўрсатилди. Корхонада 40 нафар ходим тер тўкмоқда.

– Нурчилар олдида турган энг долзарб вазифа – электр энергиясини қишлоқ хўжалиги, саноат ва аҳолига етказиб бериш ва сотишдан иборат. Туман миқёсида шу йилнинг 1 январ ҳолатига нисбатан 1 октябр ҳолатида умумий дебиторлик қарздорлик камайган бўлса-да, бу билан биргаликда, Тахиатошдаги ҳамма корхона ва ташкилотлар ҳам тўлов интизомига тўлиқ риоя этмоқда, деб бўлмайди, албатта, – дейди Тахиатош тумани электр тармоқлари корхонаси раҳбари Худойберган Абдурасулиев. – Келинг, гапимиз қуруқ бўлиб қолмаслиги учун айрим мисолларни келтириб ўтайлик.

Тахиатош дон корхонаси 37 миллион 177 минг сўм, Хўжайли туманидаги Найман ширкат хўжалиги 19 миллион 189 минг сўм, Гидромеханизация акциядорлик жамияти 1 миллион 992 минг сўм миқдорида қарздор. Мазкур ташкилот раҳбарларидан электр энергияси ҳақини ўз вақтида тўлашлари кўп бора сўралган. Бироқ шунга қарамасдан улар пинакларини бузишмаётир. нима қилишгаям ҳайрон бўлиб қоласан, гоҳида.

Худойберган оғанинг таъкидлашича, уларнинг ишида тарғибот-ташвиқотнинг аҳамияти жудаям катта бўлмоқда. Энергетикларимиз истеъмолчилар ҳузурида бўлганда ўзига хос тарғиботчи вазифасини ҳам адо этиб келмоқдалар. Боиси, ток билан ишлаш ҳамманинг ҳам қўлидан келадиган оддий иш эмас, у ниҳояттда хавфли ва фақат мутахассиснинг вазифасидир. Буни айниқса, уйда ва ишхонасида ўзбошимчалик билан монтёрлик қилаётган шоввозлар яхши англаб етишлари керак. Бу борада эҳтиёт бўлишнинг асло зиёни йўқ. Электр фақат яхши кунларда хизмат қилсин, ундан энергетик ҳам, истеъмолчи ҳам асло шикастланмасин. Бизнинг асосий вазифамиз ҳам аслида шундан иборат.

Сирасини айтганда, Қорақалпоғистон Республикаси электр тармоқлари акциядорлик жамияти назоратчилари мавжуд подстанцияларни, трансформаторларни кузги-қишки мавсумга созлаш юмушлари билан банд. Биз ҳам хонадонларимизнинг доимо чароғон бўлишини таъминлаб келаётган нурчиларнинг келгуси ишларига омад тилаймиз.

Улуғбек ЖУМАЕВ,
"Қишлоқ ҳаёти" мухбири.

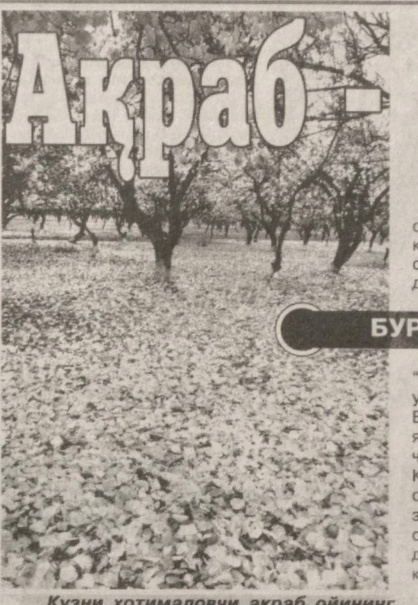

Ақраб – куз интиҳоси

Кузни хотималовчи ақраб ойининг белгиси хазонрезгидир. Бу пайтга келиб дов-дарахтларнинг барглари сариқ тусга кириб тўкила бошлайди. Шу тариқа табиат уйқуга ҳозирлик кўради.

БУРЖ

Ҳайвонот олами ҳам бу ойда қишки уйқу олдидан озуқа ғамини ейди. Тирик жон борки, бу ойда қишлик озуқа – дон-дун, мева-сабзавот салмоғини яна бир ҳисоб-китоб қилади. Шунинг учун ҳам халқимизда акрабни сарҳисоб ойи дейишади. Далалардаги барча ҳосиллар йиғиб олиниб, ер шудгор қилинади.

Ақраб асли арабча сўз бўлиб "чаён" деган маънони англатади. Шунингдек, у ўн икки бурж юлдузининг саккизинчисидир. Бу туркум юлдузлари осмоннинг жанубий ярим шарида илон элтувчи, мезон, Бўри, Бурчак чизиғи туркумлари орасида жойлашган. Кўп йиллик кузатувларга қараганда ақраб ҳавоси икки хил бўлади. Баъзан иссиқ бўлса, баъзида бунинг акси. Бу ойда об-ҳаво қиш томон оғиб кетади. Илк шудринг ҳам шу ойда тушади. Қор нафаси ақрабда кириб келади ва кўпинча илк қор учқунлайди.

Эътибор берадиган бўлсак, бу йил ақраб ойи илиқ келди. Бироқ гала-гала қарғаларнинг "қар-қар"идан совуқ кунлар яқинлашиб қолганини англаш мумкин.

Бобур МУҲАММАДИЕВ

Тут парвонаси – барг кушандаси

Кейинги пайтларда пиллачиларнинг ҳақли эътирозига сабаб бўлаётган муаммо ипак қурти озуқасининг танқислиги. Бу ҳақда гап кетгудек бўлса, тут барги кушандаси – тут парвонасига бориб тақалади. Оддий пиллачидан тортиб, мутахассисларнингда ўйлантираётган мазкур ҳашарот қачон пайдо бўлди? Уни йўқотиш мумкинми?

МУАММО

Кузатувларимизга қараганда, тутнинг бу номдаги кушандасига минтақамизда илк бор 1974 йил дуч келинган. У ҳозирча Сурхондарёнинг 90 фоиз ерида (энг қизиғи Бойсунда умуман йўқ), Фарғона водийсининг деярли барча ҳудудларида, Тошкент, Сирдарё, Қашқадарёнинг бир қисмида тарқалган бўлиб, жами 55-60 миллион туп тут дарахтларини шикастламоқда. Бу капалак ҳашаротнинг биологик хусусиятлари, зарари ва унга қарши курашиш воситаси ва усулларини яратиш Ўзбекистон ўсимликларни ҳимоя қилиш илмий-тадқиқот институт зиммасига юклатилган бўлиб, бу борада барча маълумотлар йиғилган ва кураш чоралари тавсия қилинган. Шунга қарамай, ҳануз тут парвонасининг зарари юқорилигича қолаяпти. Шу кунларда Олтиариқ, Риштон, Данғара, Шўрчи, Ангор ва бошқа туман йўлларидан юрган йўловчининг ўзи унинг асоратларига гувоҳ бўлади. Шу ўринда ҳақли савол туғилади: қандай қилиб бу вазиятдан чиқишимиз мумкин?

> **Ҳануз тут парвонасининг зарари юқорилигича қолаяпти. Шу кунларда Олтиариқ, Риштон, Данғара, Шўрчи, Ангор ва бошқа туман йўлларидан юрган йўловчининг ўзи унинг асоратларига гувоҳ бўлади. Шу ўринда ҳақли савол туғилади: қандай қилиб бу вазиятдан чиқишимиз мумкин?**

Илмий тавсиялар бўйича тут парвонасига қарши ташкилий-хўжалик тадбирлари, агротехник, биологик ва кимёвий кураш усулларини қўллаш лозим. Шуларнинг бирортасига аҳамият берилмай қолинса кўрилган чоралар самарасиз қолади. Шу боис ишни занжир ҳолда олиб бормоқ мақсадига мувофиқдир.

Тут парвонасининг кўпайиш тезлиги жуда юқори (бир йилда 6-7 авлод бериб, ривожланади) бўлиши баробарида унинг қуртлари очиқ ҳаёт кечиргани учун кимёвий усул асосий ўринни эгаллаб турибди. Уларга қарши 20 дан ортиқ кимёвий инсектицидлар тавсия этилган. Аммо, амалда уларнинг айримларидангина фойдаланилаётир. Масалан, 2005 йил мавсумида тут парвонасига қарши Сурхондарё вилоятида асосан дельтафос ва регент, озроқ калипсо ҳамда димилин ишлатилган.

Илмий нуқтаи назардан, парвона кучли тарқалган минтақаларида унга қарши мавсум давомида 3 марта ишлов ўтказиш зарур. Биринчиси май ойининг охирида, яъни, тут новдалари кесиб олингандан сўнг. Бунда золон, циперфос, каратэ каби ҳаммабоп дорилар ишлатилса, бирйўла уватларда ғўза ва бошқа экинларга ўтиш учун уя вазифасини ўтайдиган ўргимчаккана, шира ва трипслар ҳам қириб юборилади.

Иккинчи ишлов зараркунанданинг 3-4 авлодига қарши июль ойида берилади. Учинчисини эса айни кунларда сентябр-октябр ойларида ўтказиш тавсия этилади. Махсус тадқиқотларимиздан шу нарса аён бўлдики, қишлашга тайёргарлик кўраётган қуртларнинг 75-85 фоизи заҳарланиш натижасида қишда ўлиб кетади. Шу борада ҳозирги кунларда Сурхондарё ва бошқа айрим вилоятларда ўтказилаётган кураш чора-тадбирларини қўллаб-қувватлаш лозим.

Бу тавсиялар амалиётда қандай бажарилаяпти, дерсиз. Биздаги маълумотлар"га кўра, республика бюджетидан тутларни фақат 1 марта кимёвий ишлаш учун маблағ ажратилмоқда. Буни эса, жойларда, лозим бўлган техника ва ишчи кучи етишмаслигини рўкач қилиб 0,6-0,7 мартаси ўзлаштирилмоқда холос.

Демакки, мавжуд тутларнинг фақатгина 60-70 фоизига 1 марта ишлов берилмоқда. Юқоридагилардан келиб чиққан ҳолда, тутларни тут парвонаси ва бошқа зараркунандалардан самарали ҳимоя қилиш учун қуйидагиларни тавсия этамиз.

1.Тут парвонаси тарқалган ҳар бир вилоят қарамоғидаги техник паркни қўшимча трактор пуркагичлар билан таъминлаб, улар шу зараркунандага қарши курашга мослаштирилган бўлиши лозим.

2.ОВХ-28 пуркагичларнинг учлигига ўрнатиш дарахтларни ишлаш учун махсус мосламаларни ясаб тайёрлаш (бу мосламаларнинг намуналари жойларда мавжуд) керак.

3.Тут парвонасига қарши курашиш учун энг самарали инсектицидлар қаторига дельтос – 0,6 л/га, циперфос (нурелл-Д) – 2,0 л/га, аваунт – 0,3 л/га ларни киритиш мумкин. Зараркунанданинг сони аста секин камайишини (келгуси йили ва ундан кейин ҳам) истаганлар атроф-муҳит учун деярли безарар, аммо самарали, янги таъсир этиш хусусиятига эга бўлган Димилин (0,3 л/га) дорисини ишлатишлари зарур. Бунда, самара 4-5 кундан кейин намоён бўла бошлаб 30-35 кун давом этади, асорат таъсири қолади.

Юқорида кўрсатилган курашиш усулларини барчасидан ўз вақтида унумли ва самарали фойдаланиш, республикамизда тут парвонасининг тарқалишини ва у келтирадиган зарарини олдини олиш имконини беради.

Шомил ХЎЖАЕВ,
ЎзЎҲҚИТИ лаборатория мудири, профессор.

Ишнинг кўзини билган барака топади

Тажрибали деҳқон Ҳасан Жумаев ўз фикрини ана шу сўзлар билан бошлади. Ҳаётда тўла исботини топган фикр бу. Ахир, эл орасида ҳам меҳнатнинг таги роҳат, деган нақл бор-ку. Суҳбатдошимизнинг ҳаёти ўзи бунга ёрқин мисол. У ота-боболари сингари ҳалоллик йўлини танлади. Ёшлигидан ўзини меҳнатга урди. Далада ишлади: экинга сув қуйди, озиқлантирди, пахта терди. Деҳқончилик билан шуғулланаётганига ҳам қирқ йилдан ошибди. Оиласи кўп йиллар ўртаҳол ҳаёт кечирганди.

ИБРАТ

–Мустақиллик бўлди-ю пешонамизга офтоб тегди, -дейди Ҳасан ака.– Биримиз икки бўлди. Енгил машина сотиб олдик. Бунинг барчаси Истиқлол шарофати, мулкдор бўлганимизнинг меваси. Фермер сифатида ер олган куним бир умрга ёдимда сақланиб қолган. Эсимда, ер сўраб, ариза бергандим. Баъзи олифтароқ кишилар менга "Нимангга ер оласан", деб ҳам қуйишди. Шаштимни синдиришмоқчи бўлишди. Аммо мен аҳдимдан қайтмадим. 20 гектар ер беришди.

Ҳозир бировдан кам яшамаяпмиз. Шундоққина қишлоғимизда мини-банк бор. Унда бизнинг ҳам маблағимиз турибди. Ўғит, техника сотиб олишга, бошқа юмушларни ҳам амалга оширишга етиб ортади. Меҳнат қилган элда азиз, деганларига яна бир карра ишондим...

...Чеканка пайти эди. Тошкентдан, Қаршидан раҳбарлар, мутахассислар келиб қолишди. Уларнинг даламизни айланиб, бунақа пахтани камдан-кам кўрганларини айтишди. Сўнг улар иш тажрибам билан қизиқишди. Уларга йиллар давомида кузатувларимни, хулосаларимни сўзлаб бердим. Дарҳақиқат, агротехник тадбирлардан бири – ғўзани чилпиш юмуши ҳам катта аҳамиятга моликлигини тушунтирдим.

Майдонларимизга "Бухоро-6" нави эккан эдик. Ғўзанинг авжи яхшилигидан унинг бўйи баландлигини ҳисобга олмоқ керак экан. Бундай ғўзанинг тепа шохидан камида бир ярим, икки қаричини чилпиш кераклигини айтдим. Ўсимлик тепа шохларидаги ҳосил пишиши кечикиб, кеч кузгача чўзилиб кетишини тушунтирдим. Ноябрнинг пахтаси кимга керак? Агар чилпиш мен айтгандай ўтказилса, ғўза бақувват бўлиб ўсади. Тепа шохларига кетадиган кучи унга янада дармон бўлади. Энг асосийси пахта бир текис очилади, хом кўсак деган гап бўлмайди. Шу билан ҳамма ҳосил териб олинади. Ана шу гапларни ўз тажрибамга суяниб айтдим. Меҳмонлар жуда хурсанд бўлишди.

Шу куни кузги шудгор мавзусида ҳам гап очилди. Менда ҳайдов трактори йўқлигини улар билишгач орадан кўп ўтмай масалани ижобий ҳал қилишди. Деҳқоннинг бахти кулгани шу-да.

Эрта-индин ҳосилдан бўшаган майдонларда шудгорни бошлаймиз. Бировлардан трактор сўрамайман. Барча ғамхўрликларга яраша унумли меҳнат қилаяпмиз. 10 гектар пахта майдонидан қарийб 50 тонна хомашё сотдик.

Туманидаги "Ҳасан Жумаев бобо" фермер хўжалиги бу йил ғаллачиликда ҳосилдорликни 70 центнердан оширганди. Доннинг 40 тоннадан ошиғи давлатга сотилди, фермер хўжалигида ишловчиларга 5 тоннадан ғалла берилди.

Касби туманида мингдан кўпроқ фермер хўжалиги бор. Уларнинг деярли ҳаммаси пахта тайёрлаш шартнома топшириғини ошириб адо этишди. Бугунгача хирмонга тўкилган ҳосил 72,7 минг тонна. Ҳосилнинг асосий қисми фермерлар улушига тўғри келади. Бу йил камида 28 миллиард сўм даромад олиниши кўзда тутиляпти. Ҳисоб-китобларга кўра соф фойда 10 миллиард сўмдан ошади. Касбилик азамат пахтакорларнинг меҳнат жасорати ана шундай қувончли натижалар берди.

Ҳамжиҳатлик бор жойда қут-барака бўлади, деганлари бежиз эмас.

Бозор ЭРҚОРОВ,
Шалола НАЗИРОВА.

Фермерларга қўлланма

Яқинда фермерларга мўлжалланган "Фермерлик фаолиятининг ҳуқуқий ва молиявий асослари" номли китоб нашрдан чиқди. Мазкур қўлланма Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирлиги, Таълимни ривожлантириш Академияси ҳамда Сувдан фойдаланувчилар уюшмаларини қўллаб-қувватлаш дастури ҳамкорлигида тайёрналиб, чоп этилди.

ЯНГИЛИК

Унда фермерлик фаолиятининг ҳуқуқий асослари, фермер хўжалигини ташкил этиш тартиблари, банк, суғурта, кредит, солиқ масалалари ҳамда тайёрлов ва хизмат кўрсатиш ташкилотлари билан тузиладиган шартномавий муносабатлар атрофлича баён этилган. Шунингдек, "Фермер хўжалиги тўғрисида"ги Қонуннинг янги таҳрири, фермер хўжаликлари томонидан тайёрлов ва хизмат кўрсатувчи ташкилотлар билан тузиладиган шартномаларнинг низомлари ва намунавий нусхалари китобдан ўрин олган. Мулкдорлар кундалик фаолиятида учрайдиган иқтисодий терминларнинг қисқа луғати ҳам берилган.

Ушбу китоб нафақат фермер хўжаликлари соҳиблари, балки барча қишлоқ хўжалиги ходимлари фаолиятида ас қотиши шубҳасиз.

Эътиборли томони шундаки, мазкур китоб фермерлар, қишлоқ хўжалиги ходимлари ва талабаларига туҳфа бўлиб, уларга ташкилотчилар томонидан бепул тарқатилади.

С.РАҲМОНОВ

Узилишга йўл қўйилмайди

Бу йилги қишлоқ хўжалиги соҳасида эришилган ютуқларда таъминотчи ташкилотларнинг ҳам хизмати катта бўлди. Улар ширкат хўжаликлари ва фермерлар билан тузилган шартномада белгиланган минерал ўғит, ёнилғи-мойлаш материалларини вақтида, етарли миқдорда етказиб бердилар.

ТАЪМИНОТ

Маълумки, қишлоқ хўжалигида экинлар ҳосилдорлиги кўп жиҳатдан ерларни минерал ўғитлар билан ишлов беришга боғлиқ. Деҳқонларга минерал ўғит ва кимёвий воситалар билан таъминлаш вазифаси жойлардаги "Қишлоқхўжаликкимё" акциядорлик жамиятлари зиммасига юклатилган.

–Туманимизда 15665 гектар қишлоқ хўжалигида фойдаланиладиган ерлар мавжуд, - дейди Қува "Қишлоқхўжаликкимё" акциядорлик жамияти раиси Ҳосил Қурбонов. – Ана шу ерда деҳқончилик қилаётганларни зарур минерал ўғитлар билан таъминлаш учун барча имкониятларни ишга солаётирмиз. Тўғрисини айтиш керак, авваллари минерал ўғит таъминоти кўнгилдагидек бўлмас эди. Хусусан, белгиланган меъёрдаги ўғит деҳқонларга етказиб берилмай, талон-торожлик, исрофгарчиликка йўл қўйиларди. Бу эса ўз ўрнида бевосита ҳосилдорликка салбий таъсир кўрсатарди. Кейинги икки йилда вазият ижобий томонга кескин ўзгарди. Аваламбор масъулият ортди, назорат кучайди, деҳқон билан ҳамфикр бўлишга, унга ёрдам беришга ҳаракат қилинди.

Жорий йилда шартномага асосан минерал ўғитлар ўз эгаларига тўлиқ етказиб берилди. Яъни 3233 тонна азотли, 749 тонна фосфорли, 238 тонна калийли ўғитлар тўғридан-тўғри деҳқоннинг даласига етказилди. Бизнинг ана шу хизматларимиз пахтакорларнинг пешона тери эвазига бу йил қуваликлар вилоятда биринчилар қаторида давлатга пахта сотиш шартномавий режасини бажардилар ва давлатга 28474 тонна пахта ҳосили сотилди.

Экинлар парвариши даврида минерал ўғитлар билан вақтида ва меъёрида таъминлаш учун зарур чора-тадбирлар ишлаб чиқилди. Жамият тасарруфида 16 та техника воситаларидан унумли фойдаланилди. Шунингдек, минерал ўғитларнинг ишлатилиши ҳам жамият аъзолари томонидан доимий равишда назоратга олиб борилди. Бу ҳолатда эса минерал ўғитлардан самарали фойдаланилди.

Туманда ер шароитидан, бонитет балидан келиб чиқиб, пахта учун бир гектар ерга 79,4 азотли, 26,4 тонна фосфорли, 5,2 тонна калийли минерал ўғитлар ишлатилди.

Деҳқонларга хизмат кўрсатиш сифатини яхшилаш учун фермерлар учун 2 та минерал ўғитлар билан таъминловчи шохобчалар ташкил этилди. Шохобчалар фермерлар фаолият кўрсатаётган ҳудудда очилгани учун уларнинг вақти ҳам, транспорт учун кетадиган маблағи ҳам тежалди.

Айниқса бу йил дефолиацияга алоҳида эътибор берилди. Чунки пахта парваришида ўтказиладиган агротехник тадбирлар ичида дефолиация ҳосилнинг вақтида етилишида, яхши навларга топширилишида катта аҳамият касб этади.

–Тумандаги мавжуд 445 гектар пахта майдонини жуда қисқа муддатда дефолиация қилдик, – дейди акциядорлик жамияти таъминот бўлими бошлиғи Абдунаби Худойберганов. – Ғўза баргини тўктириш учун зарур бўлган кимёвий воситалар тўлиқ етказиб берилди. Мавжуд 35 та УВХ тракторлари тўлиқ дефолиация ишига жалб қилинди. Қилинган ушбу тадбирлар натижасида туманимизда пахта йиғим-терими қисқа муддатларда адо этилди ва ҳосилнинг асосий қисми 1-2 навларга топширилди.

Ҳозирги кунда Қува "Қишлоқхўжаликкимё" акциядорлик жамияти аъзолари келгуси йил дон ҳосили учун деҳқонларга яқиндан елкадош ва кўмакдош бўлмоқдалар. Туманда бу йил кузда 6050 гектар ерга бошоқли дон экинлари экилди. Экилган ҳар бир гектар ерга 350 килограммдан фосфорли ва азотли ўғитлар етказиб берилди.

Бугун жамият аъзолари фаолиятидан деҳқонлар мамнун. Чунки деҳқон таъминотчи ташкилотга эмас, улар деҳқон даласига бориб ўз хизматларини кўрсатишаётир. Агар ҳамкорлик шу зайлда яхши йўлга қўйилса, қишлоқ хўжалиги янада ривожланиши турган гап.

Ўктамхон ХОЛДОРОВА

НУКУС ДАВЛАТ УНИВЕРСИТЕТИ:

Ёшлар – истиқболимиз

(Боши 1-бетда)

Бердақ, Ажиниёз сингари улуғ алломаларнинг таваллуд айёмлари муносабати билан ўтказилган тадбирлар профессор-ўқитувчилар томонидан олиб борилаётган илмий-маданий изланишлар бебаҳо меросимизни ўрганиш ҳамда умуминсоний қадриятларни қайта тиклаш ва ривожлантиришга муносиб ҳисса бўлиб қўшилди. Талабалар бўш вақтларида турли-туман қизиқарли машғулотлар билан шуғулланишлари учун кўпгина имкониятлар яратилган. Бадиий ҳаваскорлик тўгараги ишлаб турибди,турли мавзуда танловлар, спорт мусобақалари ўтказиб келинмоқда.

Мамлакатимиз ижтимоий-иқтисодий ҳаётида кенг кўламли ислоҳотлар жараёни кечмоқда. Таълим тизимида амалга оширилаётган ишларда бу, айниқса, яққол кўзга ташланади. Зеро, мустақил мамлакатимизнинг келажаги, эртаси, кўп жиҳатдан бугунги ёшларимизнинг билими ва интеллектуал салоҳиятига боғлиқ. Табиийки, биз уларга қанчалик чуқур, пухта таълим берсак, эртанги кунимиздан умидимиз шунчалик катта бўлади.

Эл ишончини оқлаб

Шуни ҳам таъкидлаш жоизки, университетнинг моддий-техника базасини мустаҳкамлаш, талабаларнинг сабоқ олишлари учун ҳар томонлама қулай шароитлар яратиш, ўқув бинолари ва талабалар уйларини таъмирлаш ишларига етарли миқдорда маблағ ажратилди.

Бир гуруҳ олимлар "Устоз", "ДААД", "Акселс", "Истеъдод" жамғармаларининг

қўллаб-қувватлаши билан Буюк Британия, Канада, Швеция, Исроил, Германия, Хитой, Корея, Малайзия ва бошқа хориж мамлакатлари олий ўқув юртлари ва илмий марказларида ўз малакаларини ошириб келдилар.

Ҳозирда университет Германиянинг Бонн ва Киль, Россиянинг Москва, Красноярск, Санкт-Петербург шаҳридаги И.А.Павлов номидаги рипфизиология институти, Украина миллий университети, Кибернетика ва математика институтлари сингари 20 га яқин олий ўқув юртлари билан шартнома асосида ҳамкорлик қилиб келмоқда.

–Албатта, республикамиз таълим тизимида туб ислоҳотлар амалга оширилаётган экан, ушбу масаланинг муҳим бир жиҳатига эътибор бериш лозим бўлади. Хусусан, ўқув юртларида ўқитиш сифатини ошириш учун, аввало, уларга сабоқ бераётган профессор-ўқитувчиларнинг касб малакасини жаҳон талаблари даражасига етказиш лозим, – дейди университет ректори, физиология фанлари доктори, профессор Азот Матжонов. – Вазирлар Маҳкамасининг 1997 йил 30 декабрда қабул қилинган "Устоз" республика жамғармаси фаолиятини ташкил этиш тўғрисидаги қарори бу борада айни муддао бўлди. Шунга кўра кўплаб профессор-ўқитувчилар хориждаги нуфузли олий ўқув юртларида ўз малакаларини ошириб қайтишди. Бу борадаги ишлар бундан кейин ҳам ривожлантираверади.

Талабалар ҳашарда

Таниқли гуржи ёзувчиси Нодар Думбадзенинг ўқувчилик йилларида икки-уч ойлаб чой баргини теришга ота-онасига кўмак бергани, чой ҳосилини йиғиштириш умуммиллий мавсумида катта-кичик барчанинг ўрни далада бўлишини ёзганини ўқиб ҳеч ҳам ҳайрон бўлмаган эдим. Боиси ҳар мамлакатнинг ўзига хос, иқлимига қулай экинлар, умумий ризқ-рўз манбаи, бўлиши табиий бир ҳол. Чиндан ҳам юрт ризқига бефарқ қараш "бўйинбоғим ғижим бўлди", деб ердаги нон бурдасига эгилмасдан ўтиб кетишдай гап. Катта-катта пайкалларда етилган пахта ҳосилини ўз вақтида йиғиб-териб олиш керак. Бу умуммиллий ишда Нукус Давлат университети талабалари эл ташвишини ўз ташвишлари билиб, бободеҳқонга мададкор бўлишди.

Қорақалпоқлик пахтакорлари республикада биринчи бўлиб зафар қучган кунлари Бердақ номидаги Нукус Давлат университети пахта штаби бошлиғи Кеунимжай Алланазаров ҳамроҳлигида талаба-ёшлар пахта тераётган Кегайли ҳамда Шуманай туманларидаги хўжаликларда бўлдик. Пайкалларда пахта худди оқиб ётганди ўшанда. Талабалар ёрдами билан 3,5 минг тоннадан ошиқ қимматбаҳо хомашё йиғиштириб олинибди. Теримда айниқса,

университетнинг география факультети биринчи курс талабаси Ойсара Ембергенова, математика факультети тала-

баси Мехри Вайисова, қорақалпоқ филологияси факультети 4 курс талабаси Илмира Рисжоновалар энг пешқадам деб эътироф этилди. Уларнинг ҳар бирига бир стипендия миқдорида мукофот пули берилди. Табиатшунослик факультети талабалари 600 тоннага яқин пахта териб бериб, 9 та факультет талабалари ичида биринчиликни қўлга киритишди. Иккинчи ўрин математика факультети, учинчи ўрин эса иқтисод факультети талабаларига насиб этди.

Теримнинг қандай ташкил қилинганлигига келсак, талабаларимиз пулини ўз вақтида олиб турди. Илғорлар кўп бўлди. Ҳар беш кунда пешқадам теримчиларга мукофот пуллари бериб борилди. Шарт-шароит, озиқ-овқат масалаларида ҳеч қандай қийинчиликка дуч келмадик, деб ўз сўзига якун ясади университет пахта штаби бошлиғи Кеунимжай Алланазаров.

Миллат кўзгуси

"Ҳар бир тарихий музей барча музейларнинг отасидир", деган эди таниқли абхаз шоири Расул Ҳамзатов. Бинобарин, тарихий музейлар миллатнинг ўтмиш маънавияти ва унинг жаҳон халқлари орасида тутган ўрнини ифода этади. Туркий халқлар дунёда энг улкан музейлар бунёд этган халқлардан бири эканлигига ҳеч шубҳа йўқ. Қадимги Хива, Бухоро, Самарқанд шаҳарлари очиқ музейлар тарзида ЮНЕСКО томонидан эътироф этилгани бежиз эмас. Шунингдек, бугунги кунда мустақил Ўзбекистонимизда кўплаб музейлар фаолият кўрсатмоқда. Шулардан бири Нукус Давлат университетидаги Бердақ номидаги музейдир.

Музей залларини айланиб юриб ота-боболаримизнинг юксак ақлий тафаккури билан яратилган санъат асарлари, бетакрор ёдгорликларни кўриб мутассир бўласиз. Тарих – ҳаёт муаллимидир, деган ҳикмат маънисини янада теранроқ англайсиз. Тарих сабоқларини билган одамгина ўзидан аввалги йўл қўйилган хатолардан тийилади, айни пайтда келажакни теранроқ кўз билан кўради. Шарқона услубда қурилган ушбу музейдаги ҳар бир экспонат университет талабалари учун қадрлидир. Бу ерда университетнинг тарихи ва бугунидан ҳикоя қилувчи кўплаб ноёб расмлар ҳамда бошқа антиқа буюмлар ҳеч бир томошабинларни бефарқ қолдирмайди. Музей залларини кезиб юриб беихтиёр эртаклар оламига кириб қолгандек ҳис этасиз ўзингизни.

–Маълумки, улуғ истеъдод эгаси Бердақ ўзининг ҳикматга тўла шеъру ўланлари билан нафақат қорақалпоқларнинг, балки туркий халқларнинг ҳам кўнглидан муносиб жой олган, - дейди университетнинг маънавият-маърифат бўлими бошлиғи Қўнабой Турдибоев. – Ушбу музей шоирнинг ҳаёти ва ижоди билан яқиндан танишишга кўмак беради. Айтиш мумкинки, юртимиздаги ҳар қандай ўзгариш, янгиланиш маънавият билан йўғрилгандагина янада самаралироқ бўлади.

Китоб – билим манбаи

Китоб, шубҳасиз, инсониятнинг энг буюк кашфиётидир. Одамзод ўз тарихи мобайнида тараққиётнинг қайси манзилларига етган бўлса, барчасида тафаккур ҳосиласи – китобнинг алоҳида ўрни борлигини кўриш мумкин.

Нукус Давлат университетида ҳам бой кутубхона фаолият кўрсатиб турибди.

Бу ер ҳар куни талабалар билан гавжум бўлади. Шунингдек, улкан электрон кутубхона ишидан кўпчилик талаба ёшлар мамнун. Унинг ёрдамида талабалар юздан ортиқ фанлар бўйича маълумотлар базасига кириш ва билимларини мустаҳкамлашлари мумкин. Электрон кутубхона жуда қулай, энг муҳими, камхаражат восита, Унинг кўмагида ёшларимиз глобал таълим олиш имкониятларига эга бўладилар. Шу билан бирга улар жаҳондаги етакчи давлатларнинг илмий журналларидан 3500 таси бўйича очилган сайтлардан кенг фойдаланмоқдалар.

Кутубхонада ҳамма жой озода, саранжом-саришта, хоналар сўнгги русумдаги жиҳозлар билан тўлиқ жиҳозланган. Китоблар тартиб билан токчаларга териб қўйилган. Кўпчилик талаба-ёшлар китоб мутолааси билан банд. Уларнинг юзкўзларидан билим олишга иштиёқи баланд эканликлари шундоққина сезилиб турибди. Зеро, китоб билим манбаи. У инсонни мудом эзгу амаллар қилишга даъват этиб турадиган маънавий кучдир.

Мамлакат ва миллат тараққиёти йўлида бошланган улуғ ишларимиз шак-шубҳасиз, Ўзбекистонимизни улуғ манзилларга олиб чиқади, катта мақсадларимиз амалга ошади. Бинобарин, бу олий билим даргоҳида ёшларга таълим бераётган устозлар эзгу ният билан шу Ватан тақдирига ўзини масъул деб биладиган комил инсонларни тарбияламоқдалар.

Улуғбек ЖУМАЕВ,
"Қишлоқ ҳаёти" мухбири.

Осиё ўйинларига тайёргарлик

Нукусда Академик эшкак эшиш бўйича қорақалпоғистонлик моҳир спортчилар - Баҳодир Далетёров, Денис Похомов, Саламат Байлепесов, Руслан Ильясов Ўзбекистон терма жамоаси сафига қабул қилинди.

Улар 2006 йили Қатар давлатида ўтказиладиган Осиё ўйинларига жиддий тайёргарлик кўриш мақсадида терма жамоа мураббийи Владимир Похомов бошчилигида Тошкентда машғулотларни бошлайди.

(ЎзА)

Кураш бўйича жаҳон чемпионати Тошкентда

Кураш бўйича навбатдаги V жаҳон чемпионати мамлакатимиз пойтахти Тошкентда ўтадиган бўлди.

Мусобақа 26-27 ноябр кунлари ўтказилади ва унда дунёнинг етмишга яқин давлатидан полвонлар иштирок этиши кутилмоқда. Чемпионат доирасида Халқаро кураш федерацияси ва Ижроя қўмитасининг VI конгресси ҳам ўказилади.

Прагадан медаллар билан

Юртимиз спортчиларининг халқаро ареналарда қўлга киритаётган ютуқлари кундан-кунга ошиб бормоқда. Қувонарлиси, қўлга киритаётган ушбу ғалабалар нуфузли мусобақаларида қайд этилаётганидир.

Албатта, бу ишлар замирида мамлакатимизда ушбу соҳага берилаётган катта эътибор ҳамда спортчиларимиздаги шижоат турибди.

Юқоридаги фикримизга Прагада ўтказилган самбо бўйича фахрийлар ўртасидаги жаҳон чемпионатида бунга яна бир бор иқрор бўлдик. Чехия пойтахтида ташкиллаштирилган жаҳон биринчилигида дунёнинг 42 давлатидан тўрт юзга яқин фахрий самбочилар иштирок этди ва унда спортчиларимиздан 10 нафари мусобақа ғолиблари қаторидан жой олди. Вакилларимиздан: Константин Лутцов (62 килограмм), Талгат Яфаров (68 килограмм) ва Мирзаулуғбек Шомирзаев (+100 килограмм) ўз вазн тоифаларида олтин медалларга эгалик қилишди. 82 килограммли самбочилар орасида ўз омадини синаб кўрган Ориф Маҳмудовдан эса омад фақат финалда юз ўгирди.

Чингиз Таймазов, Жадта Биджиев, Жаҳонгир Пирназаров, Дониёр Пирназаров, Нозим Сафаров каби фахрийларимиз эса жаҳон биринчилиги бронза медаллари билан тақдирланишган бўлса, супероғир вазнли самбочимиз Самад Рустамов Прага гиламларини вице-чемпиони сифатида тарк этди.

Жаҳон чемпионатига йўлланма

Пойтахтимиздаги марказий ҳарбий спорт клубида ушбу спорт тури бўйича Ўзбекистон очиқ чемпионти баҳслари бўлиб ўтмоқда.

Олтинчи бор ташкил этилган мусобақада Тошкент шаҳри, Қорақалпоғистон Республикаси ҳамда мамлакатимизнинг барча вилоятларидан келган жами икки юзга яқин спортчилар ғолиблик учун баҳс олиб боришмоқда. Мазкур чемпионатда Қозоғистон Республикасидан келган спортчилар ҳам иштирок этишмоқда. Хитойда малака ошириб қайтган бир қатор юртимиз ушу усталарининг кўргазмали чиқишлари кўпчиликка манзур бўлди. Мазкур мусобақадан муваффақиятли ўтганлар ушунинг сангто тури баҳсларида иштирок этишни қўлга киритадилар. Чемпионат ғолиблари эса шу йилнинг декабр ойида Ветьнамда ўтказиладиган жаҳон чемпионатида юртимиз шарафини ҳимоя қилишади.

Надежданинг илк ғалабаси

Россиялик ракетка устаси Надежда Петрова Австриянинг Линц шаҳрида ўтказилган теннис турнирида бош совринга эгалик қилди.

WTA (Аёллар теннис ассоциацияси)нинг иккинчи тоифали мусобақалари қаторига кирувчи мазкур турнир финалида у швейцариялик Патти Шнидердан 4:6, 6:3, 6:1 ҳисобларида устун келди. Линц турнирига қадар Надежда ва Патти турли мусобақаларда олти бор кортда бир-бирига рўпара келганди ва шундан тўрттаси швейцариялик теннисчининг ғалабаси билан якунланган.

585 минг АҚШ доллари мукофот жамғармасига эга бўлган мазкур турнир Надежда учун унутилмас бўлиб қолиши аниқ. Чунки 23 ёшли рус теннисчиси фаолияти давомида тўрт турнир финалига қадар етиб келди ва уч бор ҳал қилувчи баҳсларда рақибларига имкониятни бой бериб қўйганди. Линцдаги ғалаба эса унинг фаолиятидаги биринчиси бўлиб қолади. Айни дамда у WTA рейтингида 10-ўринни эгаллаб турибди.

Роналду "Динамо"га ўтишга қарши эмас

Москванинг "Динамо" футбол клуби директорлар кенгаш аъзоси Алексей Федоричев "Советский спорт" газетасига берган интервьюсида "Манчестер Юнайтед"нинг португалиялик легионери Криштиану Роналду оқ-кўклар таркибини тўлдириши мумкинлигини айтиб ўтди.

Интервьюда келтирилишича, Федоричев ўзи Роналду билан мулоқот олиб борган ва "Қизил иблислар" аъзоси Россия клубига ўтишга қарши эмаслигини айтиб ўтган. "Бу ерда иложи йўқ нарса йўқ. Мен жиддий айтяпман. Бу мавзуда мулоқот бўлди ва Криштиану "Динамо"да ўйнашга тайёр", дейди Федоричев газета мухбирига.

Бу маълумот ҳақиқатга қанчалик яқинлигини билмадик-у, лекин Россия газеталарида "Манчестер Юнайтед"нинг бу ҳужумкор ярим ҳимоячисини "Динамо" таркибидаги бошқа португалиялик плеймейкер Манишега алмаштирилиши ҳақида ҳам гап-сўзлар пайдо бўлди. Бундан ташқари, Алексей Федоричев яқинда Москвага Португалия терма жамоаси мураббийи Луис Фелипе Сколари келиши ва "Динамо"нинг инфратузилмаси билан танишиб чиқишини ҳам айтиб ўтган. Шунингдек, Сколарининг Москвадаги ташрифидан кўзланган аниқ мақсад кейинроқ маълум қилинади.

Фазлиддин АБИЛОВ тайёрлади.

Истеъмолчи ҳуқуқуни биладими?

ХАБАР

Яқинда Ўзбекистон Республикаси "Истеъмолчиларнинг ҳуқуқларини ҳимоя қилиш тўғрисида"ги Қонунига шарҳ китоб ҳолида босмадан чиқарилди. "Dedeman Silk Road Tashkent" меҳмонхонасида унинг тақдимот маросими бўлиб ўтди.

Анжуманда Монополиядан чиқариш, рақобат ва тадбиркорликни қўллаб-қувватлаш давлат қўмитаси, Ўзбекистон истеъмолчилар ҳуқуқларини ҳимоя қилиш жамияти Федерацияси, Ўзбекистон истеъмолчилар ҳуқуқларини ҳимоя қилиш бўйича идоралараро Кенгаши аъзолари, Олий Мажлиснинг Қонунчилик палатаси депутатлари ҳамда Сенати аъзолари, Иқтисодиёт, Адлия вазирликлари, Тошкент давлат юридик институти ва бошқа қатор ташкилот мутахассислари, оммавий ахборот воситалари вакиллари иштирок этдилар.

Тақдимот маросимини Монополиядан чиқариш, рақобат ва тадбиркорликни қўллаб-қувватлаш давлат қўмитаси раиси Галина Саидова очиб, "Истеъмолчиларнинг ҳуқуқларини ҳимоя қилиш тўғрисида"ги Қонуннинг аҳамияти, бу борадаги ишларни адо этишга давлат томонидан бериладиган кафолатларга қаратилган махсус нормалар қабул қилинишининг моҳияти хусусида тўхталиб ўтди.

Шунингдек, учрашувда Олий Мажлиснинг Инсон ҳуқуқлари бўйича вакили Сайёра Рашидова, Ўзбекистон истеъмолчилар ҳуқуқларини ҳимоя қилиш жамиятлари Федерацияси раиси вазифасини бажарувчи Рустам Ҳакимов, Тошкент давлат юридик институти ректори Мирзаюсуф Рустамбоев ва бир қатор семинар иштирокчилари сўзга чиқиб, шарҳнинг аҳамиятли ҳамда эндиги қилинажак ишлар тўғрисида фикр юритдилар.

Шарҳда "Истеъмолчилар ҳуқуқларини ҳимоя қилиш тўғрисида"ги қонун ва истеъмолчиларнинг манфаатларига қаратилган бошқа норматив ҳужжатлардан асосий изоҳлар келтирилган, шунингдек, уларни амалиётда қўллаш бўйича тавсиялар берилган. Семинар иштирокчиларининг таъкидлашларича, "Истеъмолчиларнинг ҳуқуқларини ҳимоя қилиш тўғрисида"ги Қонунига шарҳнинг китоб шаклида нашрдан чиқарилиши амалдаги қонунчиликнинг ҳаётга тадбиқ этилиши, ижро механизмларини такомиллаштириш ҳамда аҳолининг истеъмолчилик маданиятини оширишда муҳим қадам бўлди.

Бобур МУҲАММАДИЕВ

Рассом хандаси

– Анави йигит хўжайиннинг жияни. У омбор мудири этиб тайинланди.

Кампир:–Килосини неча пулдан олдинг, ўғлим?

А.ҲАКИМОВ чизган расмлар.

Шифохона – хусусий, манфаати – умумий

САЛОМАТЛИК

Муяссар Каримова йигирма йилдирки, шифокорлик касбини улуғлаб келади. Бугун у ҳам тадбиркорликка қўл урган. "Ие, шундай касбни ташлаб-а?" дерсиз. Йўқ, у ўз касбидан кечадиганлардан эмас, хусусий шифохона очди.

Анчадан бери ўйлаб юрган орзуси шу йил баҳорда амалга ошди. Аввал отасига маслаҳат солди.

–Кексайиб қолган бўлсам, қўлимдан нима ҳам келарди, - деди Самарахон ака. –Фақат дуо қилишим мумкин, "балли, қизим" дея оламан холос.

–Менга шунинг ўзи кифоя, - деди Муяссархон.

Аммо ота дуо қилибгина қолмади, Косонсой шаҳри четидаги бўш ҳовлини ҳадя этди...

Муяссархон икки миллион сўм кредит олди, бўлажак шифохонасини таъмирлади. Тажрибали бинокор Сайдуллахон Зикриёев хайрли ишда унга кўмаклашди, ҳовли ва бинолар мутлақо янгиланиб, шунчаки шифохона эмас, санаторий қиёфасига кирди.

–Минг-минг раҳмат, - дейди 73 яшар Маъсуда ая Ҳожиева. –Бир ҳафтада дарддан фориғ бўлдим, бу ерда ҳамма шароит бор экан, шифокорларнинг қўли енгил, тили ширин.

Турсунжон Назаров, Матлуба Қирғизова, Роҳила Мақсудова каби онахонлар ҳам худди шу фикрларни айтишди.

–Мен ўзим терапевтман, - дейди М.Каримова. –Асосан ички касалликлар билан оғриган беморларни қабул қиламиз. Асаб тизимига доир ва урологик хасталикларга чалинган кишилар ҳам бемалол мурожаат қилишлари мумкин, малакали мутахассисларимиз етарли. Шифохонамиз "Поток-1", "Кварц" каби замонавий тиббий ускуналар билан жиҳозланган. 24 ўринли бу шифо масканида ётиб даволаниш ҳам, кундузи келиб-кетиш ҳам мумкин.

–Ҳамма нарса пул билан ўлчанмайди, лекин маблағсиз ҳам яшаб бўлмайди. Айниқса тадбиркор ўз меҳнатидан фойда кўрмоғи лозим, билъакс...

–Оиламизда даромадга муҳтожлик йўқ, - деб жавоб берди Муяссархон бу ҳақдаги саволимизга. –Мен моддий нарсадан кўра, маънавийликни устун кўраман. "Шундай дўхтир бор экан, отасига раҳмат" деган гапларни эшитиш учунгина меҳнат қилавераман.

–Шундай бўлса-да, мана кредит олгансиз, 6 киши ишлар экан – шунга яраша даромад ҳам зарур?

–Керак, албатта. Ҳаммасини ҳисоб-китоб қилиб кўрдик: кредитнинг фоизи ниҳоятда кам, уч йил ичида тўлаймиз.Бу ерда ишлаётганларнинг ҳаммаси фидойи, улар ҳам "раҳмат" эшитсам дейди.

Дуо билан эл кўкарар, дебдилар. Чиндан ҳам дардманлар дуоси янги шифохона уларнинг ишларини баравж қилса ажаб бўлмағай. Қолаверса, ота ризосини олган Муяссархоннинг оилада яна бир таянчи бор: турмуш ўртоғи Саиджон ака шифокор.

Уларни кўриб эзгулик одамлари шундай бўлади, дейсиз беихтиёр.

Рустамжон УММАТОВ,
Косонсой.

ЎҚИДИНГИЗМИ?

"Статистик маълумотларга кўра..." деган сўзлар сизга таниш. Албатта, бундай маълумотга кишилар тез ишонадилар ва зарур манба ҳақида аниқ тасаввурга эга бўладилар. Чунки статистика фанида маълумотлар аниқ рақамлар билан ифодаланади.

"Қизиқарли статистика"

Яқинда "Иқтисод-молия" нашриёти таниқли олим, иқтисод фанлари доктори Ёркин Абдуллаевнинг "Қизиқарли статистика" номли китобини мухлислар эътиборига ҳавола қилди. Тўрт қисмдан иборат ушбу китобда кўплаб статистик маълумотлар, донишмандларнинг мавзуга доир ҳикматли сўзлари, муаллифнинг ўзига хос фалсафий қарашлари, рақамлар билан боғлиқ қизиқарли фикр-мулоҳазалар, халқ мақоллари, шунингдек, вақт ва ҳаёт қадрини англашга ундовчи бадиий ижод намуналари ўрин олган.

"Қизиқарли статистика" китоби кўпчиликнинг диққатини ўзига жалб этиб, кишиларда статистика фани ҳақида ҳаётий тасаввур уйғотади, деб ўйлаймиз.

Д.МАТКАРИМОВА

Бош муҳаррир Ўткир РАҲМАТ

ТАҲРИР ҲАЙЪАТИ: Саид АҲМАД, Ағитай АДИЛОВ, Фахриддин КАЛОНОВ, Комилжон МАМАЖОНОВ, Суннат САЙДАЛИЕВ, Ҳабиб ТЕМИРОВ, Ғафур ШЕРМУҲАММАД.

МУАССИСЛАР: Ўзбекистон Республикаси Агросаноат комплекси таркибидаги ҳамда шу тармоққа дахлдор вазирликлар ва идоралар

ТЕЛЕФОНЛАР: Хатлар ва жамоатчилик билан алоқалар бўлими – 136-58-83, 136-56-25, Котибият - 133-95-17, Реклама ва эълонлар - 133-44-43, 136-54-44, 133-28-04, Факс - 133-44-43, 133-40-87

ВИЛОЯТ МУХБИРЛАРИ: Қорақалпоғистон Республикаси – 8-361-58-512-17; 8-361-22-35-753; Андижон – 8-374-22-234-08; Бухоро – 8-365-22-644-61; Жиззах – 8-372-22-606-34; Навоий – 8-436-22-60-525; Наманган - 8 – 369-41-234-23; Фарғона – 8-373-61-221-97; Самарқанд – 8-366-2-33-70-57; Сурхондарё – 8-376-46-526-61;Сирдарё – 8-367-37-23-813; Тошкент – 8-371-136-56-21; Хоразм – 8-362-22-623-50; Қашқадарё – 8-375-22-517-65.

Реклама ва эълонлар матни учун буюртмачи жавобгар
ⓗ -тижорат мақола

МАНЗИЛИМИЗ: 700083, Тошкент, Матбуотчилар кўчаси, 32-уй

Навбатчи: Қ.НОРҚОБИЛОВ
Саҳифаловчилар: Р. ЁДГОРОВ, А. САФОНОВ
Мусаҳҳиҳ: М. БЕКИЕВ

Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлиги томонидан 2003 йил 20 ноябрда № 050 - рақам билан рўйхатдан ўтказилган.

Газета сешанба, пайшанба ("Ҳаёт"-илова), жума кунлари чиқади.

Буюртма Г-919 , ҳажми 2 босма табоқ.

Офсет усулида босилди, қоғоз бичими А-2.

E-mail: kishlokhayoti@mail.ru

Босишга топшириш вақти: 21.00.
Босишга топширилди:
Адади -9380

Газета таҳририятнинг ўзида компьютерда терилди ва саҳифаланди.

"Шарқ" нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонасида босилди.
Манзили: "Буюк Турон" кўчаси, 41-уй.

1 2 3 4 5 6